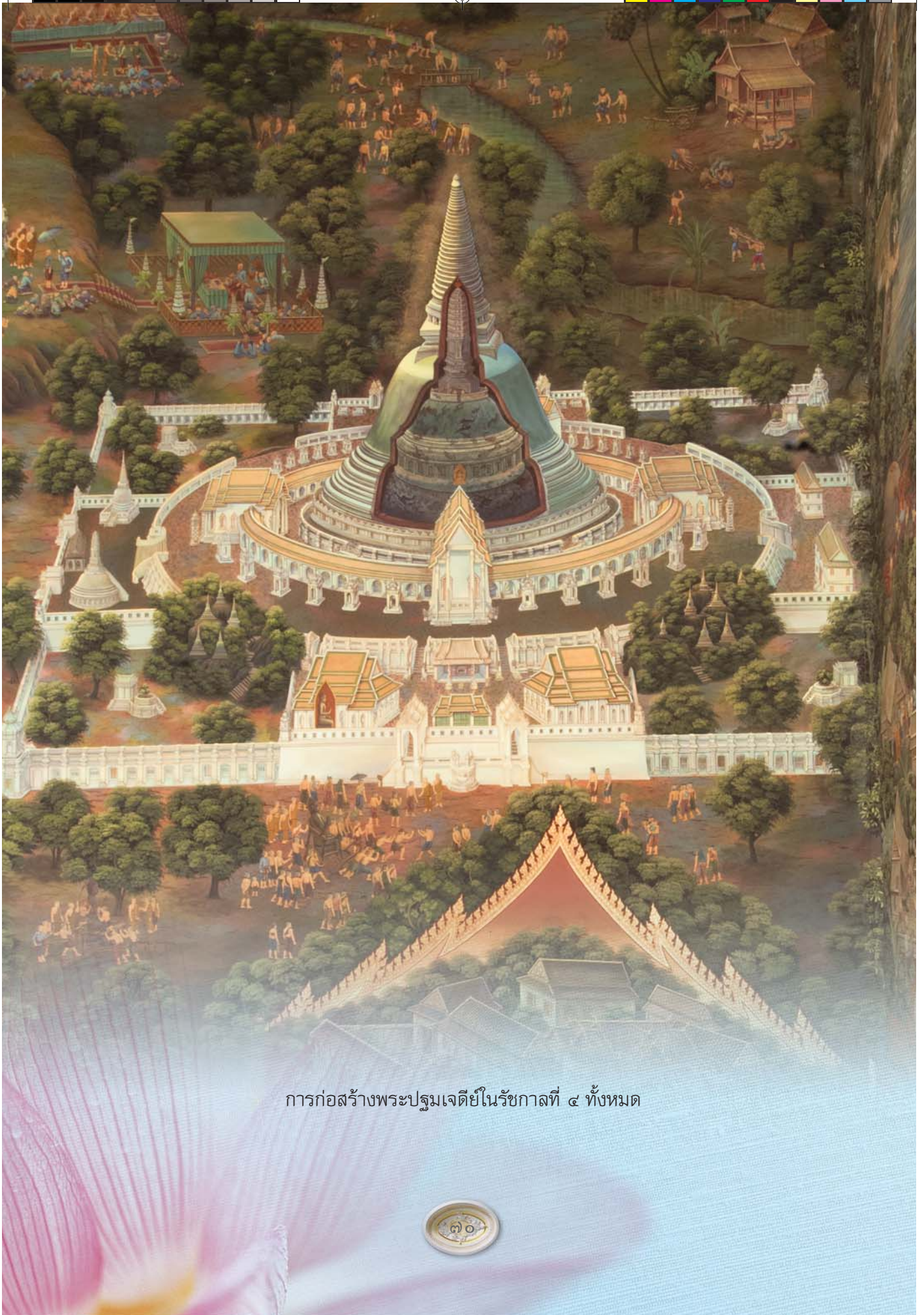

การก่อสร้างพระปทุมเจดีย์ในรัชกาลที่ ๔ ทั้งหมด

ตำนานรัตนปริตร

รัตนปริตร คือปริตรที่กล่าวถึงคุณของพระรัตนตรัย แล้วอ้างคุณนั้นมาพิทักษ์คุ้มครองให้มีความสุข มีประวัติเล่าว่า ในสมัยหนึ่งเมืองเวสาลีเกิดฝนแล้ง ขาดแคลนอาหาร มีคนอดอยากล้มตายมากมาย ชากศพญกโยนทั้งนอกเมือง พวกอมนุษย์ได้กลืนศพ ก็พากันเข้ามาในเมือง ทำอันตรายคนให้ตายมากขึ้น และยังเกิดอหิวาตโรคระบาดอีกด้วย ทำให้เมืองเวสาลีประสบภัย ๓ อย่าง ได้แก่ ทุพภิกขภัย คือข้าวขาดแคลน อดนุสสภัย คืออดมนุษย์ และโรคภัย คือโรคระบาด

ในขณะนั้นชาวเมืองดำริว่า เมืองนี้ไม่เคยเกิดภัยพิบัติเช่นนี้ถึง ๗ รัชสมัย จึงกราบทูลเจ้าผู้ครองนครว่า ภัยนี้อาจเกิดจากการที่พระองค์มิได้ทรงธรรม เจ้าผู้ครองนครจึงรับสั่งให้ชาวเมืองประชุมกันพิจารณาหาความผิดของพระองค์ แต่ชาวเมืองไม่อาจหาพบได้ ทั้งหมดจึงปรึกษากันว่า ควรนิมนต์ศาสดาองค์หนึ่งมาดับทุกข์ภัยนี้ บางคนกล่าวว่าควรนิมนต์เดียรถีย์ บางคนกล่าวว่าควรนิมนต์พระพุทเจ้า ในที่สุดทุกฝ่ายมีความเห็นตรงกันว่าควรนิมนต์พระพุทเจ้าให้เสด็จมาโปรด ดังนั้นจึงได้ส่งเจ้าลิจจวิสองพระองค์มาทูลนิมนต์ เพื่อระงับภัยพิบัตินั้น

เมื่อพระพุทองค์เสด็จถึงเมืองเวสาลี พระอินทร์พร้อมด้วยเทพบริวารเป็นอันมากได้มาเฝ้าในสถานที่นั้น ทำให้พวกอมนุษย์ต้องหลบหนีออกจากเมือง หลังจากนั้นพระพุทองค์ได้ตรัสสอนพระปริตรนี้แก่พระอานนท์ และรับสั่งให้ท่านสาธยายรอบเมืองที่มีกำแพงสามชั้นตลอดสามยาม พวกอมนุษย์ที่ยังเหลืออยู่ได้หลบหนีไปหมด เพราะกลัวอำนาจพระปริตร ครั้นอมนุษย์หนีไปและโรคระบาดสงบลงแล้ว ชาวเมืองได้มาประชุมกันที่ศาลากลางเมือง และได้นิมนต์พระพุทองค์เสด็จมาแสดงธรรม ในเวลานั้นพระพุทองค์ได้ตรัสรัตนปริตรนี้แก่พุทธบริษัทที่มาประชุมกันในที่นั้น

อนึ่ง คาถา ๓ บทสุดท้าย คือคาถาที่ ๑๖ - ๑๘ เป็นคาถาที่พระอินทร์ตรัสขึ้นเอง โดยดำริว่าพระพุทเจ้าทรงกระทำให้ชาวเมืองประสบสุข โดยอ้างสัจจาจากที่กล่าวถึงคุณของพระรัตนตรัย เราก็ควรจะกระทำให้ชาวเมืองประสบสุข โดยอ้างคุณของพระรัตนตรัยเช่นเดียวกัน ท้าวเธอจึงตรัสคาถาเหล่านั้น

รัตนปริตร

๑. ยานีระ ภูตานิ สะมาคะตานิ
ภุมมานิ วา ยานิ วะ อันตะลิกเข
สัพเพวะ ภูตา สุมะนา ภาวันตุ
อะโถปิ สักกัจจะ สุนันตุ ภาสิตัง.

ขอเทวดาบนพื้นดินและในอากาศทั้งหลาย ผู้มาประชุมกันอยู่ในที่นี้ทั้งหมด
จงเป็นผู้เบิกบานใจ รับฟังถ้อยคำด้วยความเคารพเกิด

๒. ตัสมา หิ ภูตา นิสาเมณะ สัพเพ
เมตตัง กะโรณะ มานุสฺสียา ปะชาเย
ทิวา จะ รัตโต จะ หะรันติ เย พะลึง
ตัสมา หิ เน รักษะณะ อัมปะมัตตา.

ดังนั้น ขอเทวดาทั้งปวงจงฟังข้าพเจ้า จงมีเมตตาจิตในหมู่มนุษย์ เพราะเขา
เช่นพลีกรรมทั้งกลางวันและกลางคืน ท่านจงอย่าประมาท คัมครองพวกเขาด้วยเถิด

๓. ยังกิญฺจิ วิตตัง อีระ วา หุรัง วา
สัคเคสุ วา ยัง ระตะนัง ปะณิตัง
นะ โน สะมัง อัตถิ ตะถาคะเตนะ
อิทัมปิ พุทธะ ระตะนัง ปะณิตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ.

ทรัพย์ในโลกนี้หรือโลกอื่น หรือรัตนะอันประณีตในสวรรค์ มีสิ่งใดที่จะเสมอกับ
พระตถาคตนั้นไม่มีเลย ข้อนี้เป็นพระรัตนคุณอันประเสริฐของพระพุทธเจ้า ด้วยสัจวาจา
ของขงมีความสวัสดิ์

๔. ขะยัง วิราคัง อะมะตัง ปะณิตัง
ยะทชณะคา สักยะมุณี สะมาหิโต
นะ เตะนะ อัมเมนะ สะมัตถิ กิญฺจิ
อิทัมปิ อัมเม ระตะนัง ปะณิตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ.

พระศากยมุณีผู้มีพระทัยตั้งมั่น ทรงบรรลุธรรมอันสิ้นกิเลส ปราศจากราคะ ไม่ตาย
และประณีต มีสิ่งใดที่จะเสมอด้วยพระธรรมนั้นไม่มีเลย ข้อนี้เป็นพระรัตนคุณอันประเสริฐ
ของพระธรรม ด้วยสัจวาจาของขงมีความสวัสดิ์

๕. ยัง พุทธะเสฏโฐ ปะริวัณณะยิ สุจิณ
 สะมาธิมานันตะริกัญญะมาหุ
 สะมาธินา เตนะ สะโม นะ วิชชะติ
 อิทัมปิ อัมเม ระตะนัง ปะณัตถัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ.

พระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐ ทรงสรรเสริญสมาธิอันผ่องแผ้ว นักปราชญ์ทั้งหลาย
 สรรเสริญสมาธิอันประเสริฐที่ให้ผลทันที มีสิ่งใดที่จะเสมอด้วยสมาธินั้นไม่มีเลย ข้อนี้
 เป็นพระรัตนคุณอันประเสริฐของพระธรรม ด้วยสัจวาจานี้ขอจงมีความสวัสดิ

๖. เย ปุคคะลา อัญญะ สะตัง ปะสัตถา
 จัตตาริ เอตานิ ยุกานิ โหนติ
 เต ทักขิณียา สุคะตัสสะ สาวะกา
 เอเตสุ ทินนานิ มะหัพพะลานิ
 อิทัมปิ สังฆะ ระตะนัง ปะณัตถัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ.

พระสาวกของพระสุคตเจ้า ผู้เป็นพระอริยบุคคล ๘ จำพวก อันแบ่งเป็น ๔ คู่
 ที่สัตบุรุษทั้งหลายสรรเสริญ ท่านเหล่านั้นเป็นผู้ควรแก่ทักษิณาทาน ทานที่ถวายแก่
 พระอริยบุคคลเหล่านั้นมีผลมาก ข้อนี้เป็นพระรัตนคุณอันประเสริฐของพระสงฆ์ ด้วย
 สัจวาจานี้ขอจงมีความสวัสดิ

๗. เย สุปะยุตตะ มณะสะ ทัพเพนะ
 นิกกามิโน โคตะมะสาสะนัมหิ
 เต ปัตติปัตตะ อะมะตัง วิคัยหะ
 ลัทธา มุธา นิพพุติง ญญะชะมานา
 อิทัมปิ สังฆะ ระตะนัง ปะณัตถัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ.

พระอรหันต์ผู้บำเพ็ญเพียรด้วยจิตอันเข้มแข็งในพระศาสนาของพระโคตม เป็นผู้
 ปราศจากกิเลส ผู้เข้าถึงอมตธรรม ผู้บรรลุพระนิพพาน และผู้แสวงสันติสุขเอง ข้อนี้เป็น
 พระรัตนคุณอันประเสริฐของพระสงฆ์ ด้วยสัจวาจานี้ขอจงมีความสวัสดิ

๘. ยะถินทะซีโล ปะฐะวิสสีโต ลียา
 จะตุพภิ วาเตหิ อะสัมปะกัมปิโย
 ตะภูปะมัง สัปปุริสัง วะทามิ
 โย อะริยะสัจจานิ อะเวจจะ ปัสสะติ
 อิทัมปิ สังฆะ ระตะนัง ปะณัตถัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ.

พระธรรมาจารย์เปรียญสิบสองชั้นผู้เห็นแจ้งเข้าถึงพระอริยสัจสี่ ว่าเหมือนกับเสาใหญ่
ปักลงดินอันไม่ไหวติงเพราะแรงลมทั้งสี่ด้าน ข้อนี้เป็นพระรัตนคุณอันประเสริฐของพระสงฆ์
ด้วยสัจจวาจาอันของมีความสวัสดิ์

๙. เย อริยะสัจจานิ วิภาวะยันติ
คัมภีระปัญญะนะ สุเทสิตานิ
กัญจาปี เต โหนติ ภูสัง ปะมัตตา
นะ เต ภาวัง อัญญะมะมาทียันติ
อิทัมปิ สังฆะ ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ.

บุคคลเหล่านี้ได้เจริญอริยสัจสี่ ที่พระพุทธเจ้าผู้ทรงพระปัญญาอันลึกซึ้งตรัสไว้ดีแล้ว
แม้ว่าท่านเหล่านั้นยังเป็นผู้หลงเพลินอย่างมากอยู่ แต่ท่านก็จะไม่เกิดในชาติที่แปดอีก ข้อนี้
เป็นพระรัตนคุณอันประเสริฐของพระสงฆ์ ด้วยสัจจวาจาอันของมีความสวัสดิ์

๑๐. สะหาวิสสะ ทัสสะนะสัมปะทาเย
ตะยัสสุ อัมมา ชะหิตา ภาวันติ
สัฏกกายะทิฏฐิ วิจิกิจฉัตถุจะ
สีลัพพะตัง วาปี ยะทัตถิ กิญจิ.

ท่านเหล่านั้นคือพระโสดาบันผู้ละสังโยชน์ ๓ ประการ ได้แก่ สักกายทิฏฐิ
วิจิกิจฉา และสีลัพพตปรามาส ละกิเลสอื่นๆได้ในขณะที่เห็นธรรม

๑๑. จะตุหะปาเยหิ จะ วิปะมุตโต
จัจจาภิฐานานิ อะภัพพะ กาตุง
อิทัมปิ สังฆะ ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ.

ท่านเหล่านั้นเป็นผู้พ้นแล้วจากอบายทั้ง ๔ ไม่กระทำการอันไม่สมควร ๖ ประการ
[คืออนันตริยกรรม ๕ และการนับถือศาสนาอื่น] ข้อนี้เป็นพระรัตนคุณอันประเสริฐของ
พระสงฆ์ ด้วยสัจจวาจาอันของมีความสวัสดิ์

๑๒. กิญจาปี โส กัมมะ กะโรติ ปาปะกัง
กาเยนะ วาจา อุทะ เจตะสา วา
อะภัพพะ โส ตัสสะ ปะฏิจจะทาเย
อะภัพพะตา ทิฏฐะปะทัสสะ วุตตา
อิทัมปิ สังฆะ ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ.

แม้ท่านเหล่านั้นยังทำความผิดด้วยกาย วาจา หรือใจอยู่บ้างก็ตาม แต่ท่านก็ไม่
ปกปิดความผิดนั้น พระพุทธเจ้าตรัสว่าผู้เห็นพระนิพพานเป็นผู้ไม่ปกปิดความผิด ข้อนี้
เป็นพระรัตนคุณอันประเสริฐของพระสงฆ์ ด้วยสังฆวาจานี้ขอจงมีความสุขสวัสดิ์

๑๓. วัณโณ ปะคุมเพ ยะถะ พุสสิตักเค
คิมหะนมาเส ปะฐะมัสสัมมิม คิมเห
ตะถูปะมัง อัมมะวะรัง อะเทสะยิ
นิพพานะคามิง ปะระมัง หิตายะ
อิทัมปิ พุทธะ ระตะนัง ปะณัตถัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ.

พุ่มไม้ในป่าที่แตกยอดอ่อนในเดือนต้นแห่งคิมหันตฤดูมีความงามฉันใด พระพุทธเจ้า
ทรงแสดงพระธรรมให้ถึงพระนิพพานเพื่อประโยชน์สูงสุดมีความงามฉันนั้น ข้อนี้เป็น
พระรัตนคุณอันประเสริฐของพระพุทธเจ้า ด้วยสังฆวาจานี้ขอจงมีความสุขสวัสดิ์

๑๔. วัระโร วัระญญ วัระระโท วัระราหะโร
อะนุตตะโร อัมมะวะรัง อะเทสะยิ
อิทัมปิ พุทธะ ระตะนัง ปะณัตถัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ.

พระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐ ทรงรู้แจ้งพระนิพพานอันเลิศ ทรงประทานธรรมอัน
ยอดเยี่ยม ทรงแนะนำข้อปฏิบัติที่ดี พระองค์ผู้ไม่มีใครยิ่งกว่า ทรงแสดงธรรมอันสูงสุด
แล้ว ข้อนี้เป็นพระรัตนคุณอันประเสริฐของพระพุทธเจ้า ด้วยสังฆวาจานี้ขอจงมีความสุขสวัสดิ์

๑๕. ชินัง ปุราถัง นะวะ นัตถิ สัมภะวัง
วิรัตตะจิตตายะติเก ภาวัสมิง
เต ชินะพีชา อะวิรุฬ्हินทา
นิพพันติ อีรา ยะถายัง ปะทีโป
อิทัมปิ สังฆะ ระตะนัง ปะณัตถัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ.

พระอรหันต์ผู้สิ้นเชื้อแล้ว ไม่ยินดีภพอีก มีจิตหน่ายภพเบื้องหน้า สิ้นกรรมเก่า
ปราศจากกรรมใหม่ที่จะส่งไปเกิดอีก ท่านเหล่านั้นเป็นปราชญ์ ดับสิ้นไปเหมือนประทีป
ดวงนี้ ข้อนี้เป็นพระรัตนคุณอันประเสริฐของพระสงฆ์ ด้วยสังฆวาจานี้ขอจงมีความสุขสวัสดิ์

๑๖. ยานิธะ ภูตานิ สะมาคะตานิ
ภุมมานิ วา ยานิ วัระ อันตะลิกเข
ตะถาคะตัง เทวะมะนุสสะปุชิตัง
พุทธัง นะมัสสามะ สุวัตถิ โหตุ.

ขอเทวดาบนพื้นดินและในอากาศทั้งหลาย ผู้มาประชุมกันอยู่ในที่นี่ จงร่วมกัน
นมัสการพระพุทธเจ้าผู้เสด็จไปอย่างงาม อันเทวดาและมนุษย์ทั้งหลายบูชาแล้ว ขอจงมี
ความสุขสวัสดิ์

๑๗. ยานีระ ภูตานิ สะมาคะตานิ

ภุมมานิ วา ยานิ วะ อันตะลิกเข

ตะถาคะตัง เทวะมะนุสสะปุชิตัง

ธัมมัง นะมัสสามะ สุวัตถิ โหตุ.

ขอเทวดาบนพื้นดินและในอากาศทั้งหลาย ผู้มาประชุมกันอยู่ในที่นี่ จงร่วมกัน
นมัสการพระธรรมอันเป็นไปอย่างงาม อันเทวดาและมนุษย์ทั้งหลายบูชาแล้ว ขอ
จงมีความสุขสวัสดิ์

๑๘. ยานีระ ภูตานิ สะมาคะตานิ

ภุมมานิ วา ยานิ วะ อันตะลิกเข

ตะถาคะตัง เทวะมะนุสสะปุชิตัง

สังฆัง นะมัสสามะ สุวัตถิ โหตุ.

ขอเทวดาบนพื้นดินและในอากาศทั้งหลาย ผู้มาประชุมกันอยู่ในที่นี่ จงร่วมกัน
นมัสการพระสงฆ์ผู้ดำเนินไปอย่างงาม อันเทวดาและมนุษย์ทั้งหลายบูชาแล้ว ขอจงมี
ความสุขสวัสดิ์

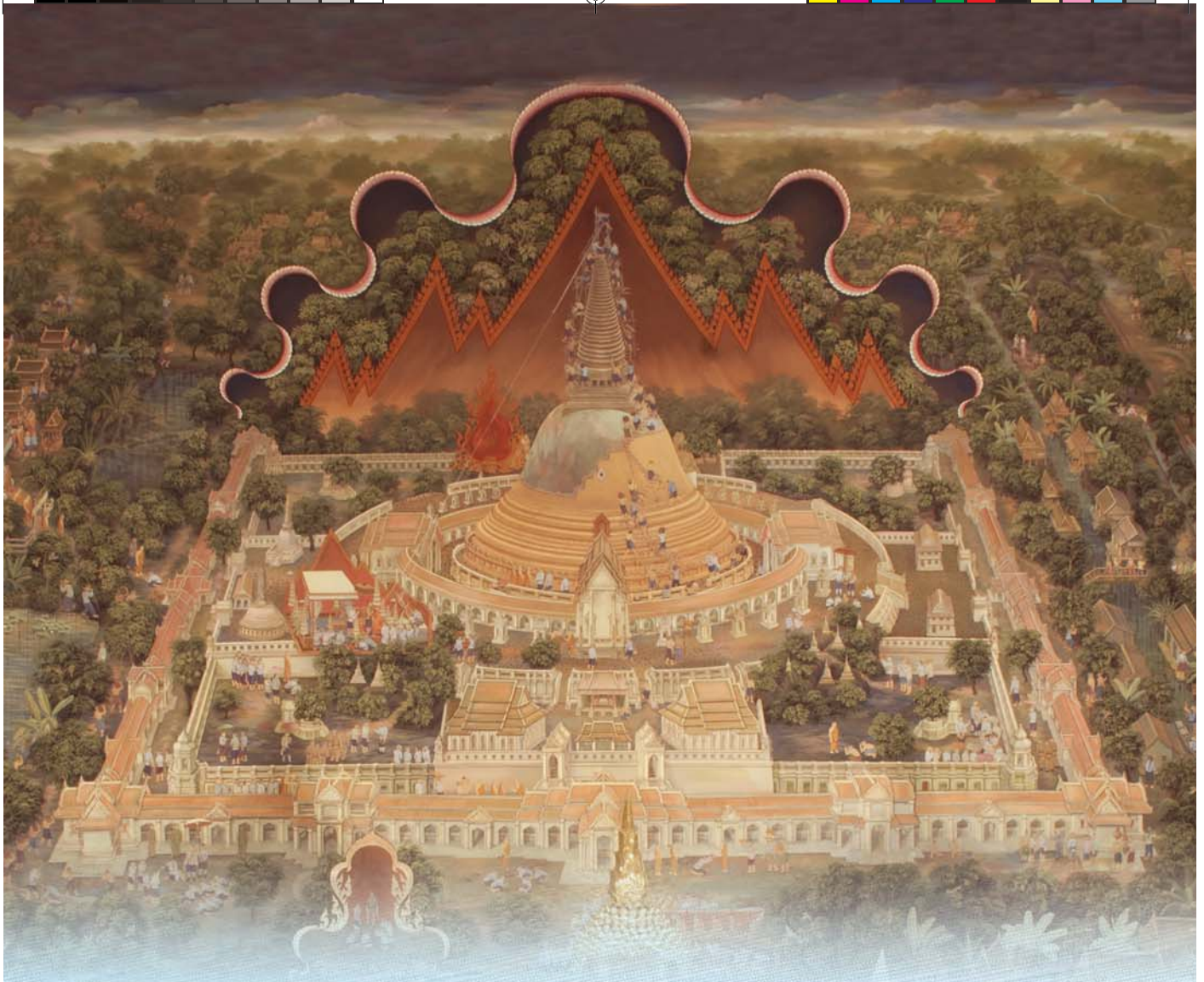
ตำนานวัฏฏกปริตร

วัฏฏกปริตร คือปริตรของนกกุ่ม เป็นพระปริตรที่กล่าวถึงสัจวาจาของพระพุทธ-
เจ้าที่เคยกระทำ เมื่อเสวยพระชาติเป็นนกกุ่ม แล้วอ้างสัจวาจานั้นมาพิทักษ์คุ้มครองให้พ้นจาก
อัคคีภัย พบประวัติในพระสูตร ๒ แห่ง คือชาดกและจริยาปิฎก ในคัมภีร์ชาดก มีเพียง
คาถาเดียว คือคาถาที่ ๓ ส่วนในคัมภีร์จริยาปิฎกพบคาถา ๑๑ บท ส่วนพระปริตรที่นิยม
สวดอยู่ในปัจจุบันมีคาถาทั้งหมด ๔ บท ทั้งนี้เพราะโบราณจารย์ได้คัดมาสวดเฉพาะคาถา
๔ บทหลัง โดยไม่มีคาถา ๗ บทแรก เนื่องจากคาถา ๔ บทเหล่านั้นแสดงสัจวาจาของ
พระโพธิสัตว์ ส่วนเจ็ดคาถาแรกแสดงประวัติความเป็นมา

ในคัมภีร์จริยาปิฎกแสดงว่า พระพุทธเจ้าได้ตรัสพระปริตรนี้แก่พระสารีบุตร เพื่อ
แสดงบาปมีที่พระองค์เคยสั่งสมไว้ในภวก่อน ส่วนในคัมภีร์อรรถกถาชาดก มีประวัติว่า

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ เสด็จพระราชดำเนิน
ทรงประกอบพิธียกพระมหามงกุฎยอดพระปฐมเจดีย์
เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๔๑๓ เวลา ๐๙.๐๐ น.

สมัยหนึ่ง พระพุทธเจ้าร่วมกับภิกษุสงฆ์ เสด็จจาริกอยู่ในแคว้นมคธ ทรงพบไฟป่าโดยบังเอิญ เมื่อไฟป่าลุกลามลามมาถึงสถานที่ ๑๖ กรีสะ คือพื้นที่หว่านเมล็ดพืชได้ ๗๐๔ ทะนาน ไฟป่านั้นได้ดับลงทันทีเหมือนถูกน้ำดับไป พระพุทธเจ้าตรัสว่า ไฟป่านี้ มิใช่ดับลงด้วยอำนาจของตถาคตในภพนี้ แต่ดับลงด้วยอำนาจของสัจจาจาที่ตถาคตเคยกระทำในชาติที่เกิดเป็นนกคุ้ม สถานที่นี้จะเป็นสถานที่ไม่มีไฟไหม้ตลอดกาล แล้วตรัสพระปริตรนี้แก่ภิกษุเหล่านั้น

อัมมกปริตร

๑. อตฺถิ โลเก สิลละคุโณ สัจจัง โสเจยยะนุททะยา
เตนะ สัจเจนะ กาหามิ สัจจะกิริยะมะนุตตะรัง.

คือความประพฤติอันประเสริฐ ความสัตย์ ความหมดจด และความเอื้ออาทรปรากฏอยู่จริงในโลก เราขอเสี่ยงสัจจาจาอันยิ่งด้วยความจริงนี้

๒. อาวัชเชตฺวา อัมมะพะลัง สะริตฺวา ปุพฺเพเก ชินะ
สัจจะพะละมะวัสสาเย สัจจะกิริยะมะกาสะหัง.

เราผู้ครุ่นนึกถึงอำนาจแห่งพระธรรม ระลึกถึงพระชินเจ้าองค์ก่อนๆแล้ว อาศัยอำนาจแห่งความจริง ขอเสี่ยงสัจจาจา

๓. สันติ ปักขา อะปะตะนา สันติ ปาธา อะวัญจะนา
มาตา ปิตา จะ นิกขันตา ขาตะเวทะ ปะฎีกะมะ.

เรามีปีกก็บินไม่ได้ มีเท้าก็เดินไม่ได้ มารดาบิดาก็บินหนีไปแล้ว ดูก่อนไฟ ขอท่านจงหลีกเลี่ยงเถิด

๔. สะหะ สัจเจ กะเต มัยหัง มะหาปัชชะลิโต สิขี
วัชเชสิ โสพะสะ กะริสานิ อุทะกัง ปัตวา ยะธา สิขี
สัจเจนะ เม สะโม นัตถิ เอสา เม สัจจะปาระมี.

เมื่อเราทำสัจจาจาเช่นนี้แล้ว ไฟที่ลุกโชติช่วงอยู่ ก็ดับไปเป็นพื้นที่ถึง ๑๖ กรีสะในทันทีดังไฟถูกน้ำดับไป ฉะนั้นสิ่งที่เสมอกับความสัตย์ของเราไม่มี นี่เป็นสัจจบาร์มีของเรา

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ได้โปรดเกล้าฯ ให้ปฏิสังขร
พระพุทธรูปยืนขนาดใหญ่ ซึ่งทรงได้พระเศียร พระหัตถ์ และพระบาทมาจาก
เมืองศรีสัชนาลัย (สุโขทัย) แล้วโปรดเกล้าฯ ให้อัญเชิญมาโดยทางรถไฟ ขึ้นประดิษฐานไว้ที่
พระวิหารด้านทิศเหนือ แล้วถวายพระนามว่า “**พระร่วงโรจนฤทธิ์**”

ตำนานมังคลปริตร

มังคลปริตร คือปริตรที่กล่าวถึงมงคล ๓๘ มีประวัติว่าในกาลก่อนที่พระพุทธเจ้าจะตรัสมงคลนี้ ได้เกิดปัญหาถกเถียงกันในมนุษย์โลกว่า อะไรเป็นมงคล บางคนกล่าวว่ารูปที่เห็นดีเป็นมงคล บางคนกล่าวว่าเสียงที่ได้ยินดีเป็นมงคล บางคนกล่าวว่ากลิ่นรสสัมผัสที่ดีเป็นมงคล ต่างฝ่ายก็ยืนยันความเห็นของตน แต่ไม่สามารถอธิบายให้ฝ่ายอื่นยอมรับได้ ปัญหานี้ได้แพร่ไปถึงเทวโลกและพรหมโลก จนเทวดาและพรหมได้แบ่งแยกเป็น ๓ ฝ่ายเหมือนมนุษย์ และปัญหานั้นหาข้อยุติไม่ได้เป็นเวลาถึง ๑๒ ปี ในปีต่อมาเหล่าเทวดาชั้นดาวดึงส์ได้ทูลถามปัญหานี้กับพระอินทร์ ท้าวเธอจึงทรงมอบหมายให้เทพบุตรคนหนึ่งทูลถามปัญหานี้กับพระพุทธเจ้า แล้วเสด็จมาเฝ้าพร้อมกับเหล่าเทวดาเพื่อสดับมงคล ฉะนั้นพระพุทธองค์จึงตรัสพระปริตรนี้ตามคำอาราธนาของเทพบุตรนั้น

มังคลปริตร

เอวัง เม สุตัง.

ข้าพเจ้าได้สดับมาแล้วดังนี้

เอกัง สะมะยัง ภาวะวา สาวัตถิยัง วิหะระติ เขตตะวะเน อนาถะปิณฑิกัสสะ
อาราเม.

สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคประทับอยู่ ณ พระเชตวัน อารามของอนาถ-
ปิณฑิกเศรษฐี ใกล้พระนครสาวัตถี

อะถะ โข อัญญะตะรา เทวะตา อะภิกันตายะ รัตติยา อะภิกันตะวันณา
เกาะละกะปปิง เขตตะวะนัง โอภาเสตฺวา เยนะ ภาวะวา, เตนุปะสังกะมิ.

ครั้งนั้นแล เมื่อปฐมยามแห่งราตรีล่วงแล้ว เทวดาคนหนึ่งทรงรัศมี
งามยิ่ง ทำพระเชตวันโดยรอบทั้งหมดให้สว่างไสว เข้าไปเฝ้าพระผู้มีพระภาค

อุปะสังกะมิตฺวา ภาวะวันตัง อะภิวาเทตฺวา เอกะมันตัง อัญฐาสิ.

เมื่อถึงที่ประทับ ได้ถวายอภิวาทพระผู้มีพระภาค แล้วยืนอยู่ข้างหนึ่ง

เอกะมันตัง ฐิตา โข สา เทวะตา ภาวะวันตัง คาถายะ อัมมะภาสิ.

ครั้นแล้วเทวดาได้กราบทูลพระผู้มีพระภาคด้วยคาถาว่า

พะหุ เทวา มะนุสสา จะ มังคะลานิ อะจินตะยุง
อากังขะมานา โสถถานัง พุรุหิ มังคะละมุตตะมัง.

เทวดาและมนุษย์ทั้งหลายเป็นอันมาก มุ่งคิดหามงคลเพื่อความสวัสดิอยู่
ขอพระองค์จงตรัสสิ่งที่เป็นมงคลอันประเสริฐเถิด

(พระผู้มีพระภาคตรัสตอบว่า)

๑. อะเสวะนา จะ พาลานัง ปิณทิตานัญจะ เสวะนา
ปุชา จะ ปุชะนียานัง เอตัง มังคะละมุตตะมัง.

การไม่คบคนพาล การคบแต่บัณฑิต และการบูชาผู้ที่ควรบูชา นี้เป็นมงคลอันสูงสุด

๒. ปะติรูปะเทสสะวาโส จะ ปุพเพ จะ กะตะปัญญะตา
อัตตะสัมมาปะณิธิ จะ เอตัง มังคะละมุตตะมัง.

การอยู่ในสถานที่เหมาะสม การได้บำเพ็ญบุญมาก่อน และการวางตัวถูกต้อง
นี้เป็นมงคลอันสูงสุด

๓. พาทุสัจจะญจะ สิปปัญจะ วินะโย จะ สุลิกขิตโต
สุภาสิตา จะ ยา วาจา เอตัง มังคะละมุตตะมัง.

การมีความรู้มาก การทำงานช่าง การมีวินัยอย่างดี และการพูดถ้อยคำไพเราะ
นี้เป็นมงคลอันสูงสุด

๔. มาตาปิตุอุปัฏฐานัง ปุตตะทารัสสะ สังคะโ
อะนากุลลา จะ กัมมันตา เอตัง มังคะละมุตตะมัง.

การเลี้ยงดูมารดาบิดา การสงเคราะห์บุตรภรรยา และการงานไม่สับสนยุ่งเหยิง
นี้เป็นมงคลอันสูงสุด

๕. ทานัญจะ อัมมะจะริยา จะ ญาคะกานัญจะ สังคะโ
อะนะวัชชานิ กัมมานิ เอตัง มังคะละมุตตะมัง.

การให้ทาน การประพฤติธรรม การสงเคราะห์ญาติ และการทำงานที่ปราศจากโทษ
นี้เป็นมงคลอันสูงสุด

๖. อาระตี วิระตี ปาปา มัชชะปาณา จะ สัญญะโม
อัปปะมาโท จะ อัมเมสุ เอตัง มังคะละมุตตะมัง.

การอดใจไม่กระทำความผิด การระวังตนห่างจากการดื่มน้ำเมา และการประพฤติตน
ไม่ประมาท นี้เป็นมงคลอันสูงสุด

๗. คาระโว จะ นิวาโต จะ
กาเลนะ อัมมัสสะวะนัง

สันตุฏฐิ จะ กะตัญญตา
เอตัง มังคะละมุตตะมัง.

ความเคารพ การไม่ทะนงตน ความสันโดษ ความรู้บุญคุณและการพึงธรรมในเวลา
ที่เหมาะสม นี่เป็นมงคลอันสูงสุด

๘. ขันตี จะ โสวะจัสสะตา
กาเลนะ อัมมะสากัจฉา

สะมะณานัญจะ ทัสสะนัง
เอตัง มังคะละมุตตะมัง.

ความอดทน ความเป็นคนว่าง่าย การได้พบเห็นสมณะ และการสนทนาธรรม
ในเวลาอันสมควร นี่เป็นมงคลอันสูงสุด

๙. ตะโป จะ พุรุมะจะริยัญจะ อะริยะสัจจานะ ทัสสะนัง
นิพพานะสัจฉิกิริยา จะ

เอตัง มังคะละมุตตะมัง.

การบำเพ็ญตบะ การประพฤติพรหมจรรย์ การเห็นแจ้งอริยสัจ และการทำนิพพาน
ให้แจ้ง นี่เป็นมงคลอันสูงสุด

๑๐. ภูฏัสสะ โลกะอัมเมหิ
อะโสกัง วิระชัง เขมมัง

จิตตัง ยัสสะ นะ กัมปะติ
เอตัง มังคะละมุตตะมัง.

จิตของบุคคลผู้ถูกโลกธรรมมากระทบแล้ว ไม่หวั่นไหว ไม่เศร้าโศก ไม่ขุนมัว
เบิกบานอยู่ นี่เป็นมงคลอันสูงสุด

๑๑. เอตาทิสานิ กัตวานะ

สัพพัตถะ มะปะราชาตา

สัพพัตถะ โสตถิง คัจฉันติ ตัง เตสัง มังคะละมุตตะมัง.

ผู้ปฏิบัติเช่นนี้ได้แล้ว จะไม่พ่ายแพ้ในทุกสถาน ถึงความสวัสดีทุกแห่ง นี่เป็นมงคล
อันสูงสุดของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย

ตำนานธัชคปรีตร

ธัชคปรีตร คือปรีตรยอดเยี่ยม เป็นพระปรีตรที่กล่าวถึงเรื่องที่เทวดาชั้นดาวดึงส์
แหงนดูยอดทองของพระอินทร์ ในสงครามระหว่างเทวดากับอสูร และแนะนำให้ภิกษุระลึก
ถึงพระคุณพระพุทธเจ้า พระธรรม และพระสงฆ์ ในเวลาเกิดความสับสนงัวเงียเมื่ออยู่ในป่า
โคนไม้ หรือเรือนว่าง

พระอรรถกถาจารย์ได้กล่าวว่า พระปรีตรนี้สามารถคุ้มครองผู้ที่ตกจากที่สูงได้ และ
เล่าเรื่องที่เกิดในประเทศศรีลังกาว่า เมื่อพระภิกษุช่วยกันโบกปูนพระเจดีย์ชื่อว่าทิมวาปี
มีพระรูปหนึ่งพลัดตกลงจากพระเจดีย์ พระที่ยืนอยู่ข้างล่างได้รับบอกว่า “ท่านจงระลึกถึง

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธี
บรรจุพระราชสรีรางคารของรัชกาลที่ ๖ ใต้ฐานของพระร่วงโรจนฤทธิ์

ธัชคปิตฺรเกิด” พระที่พลัดตกได้กล่าวว่า “ขอธัชคปิตฺรจงคุ้มครองข้าพเจ้า” ขณะนั้น
อิฐสองก้อนในพระเจดีย์ได้ยื่นออกมารองรับเท้าของท่าน เมื่อพระรูปอื่นพากันนำบันไดมารับ
พระรูปนั้นลงไปแล้ว อิฐสองก้อนนั้นได้เคลื่อนกลับไปสถานที่เดิม

ธัชคปิตฺร

เอวัง เม สุตัง.

ข้าพเจ้าได้สดับมาแล้วดังนี้

เอกััง สะมะยัง ภะคะวา สวัตถิยัง วิหะระติ เขตตะวะเน อนาถะปิณฑิกัสสะ
อาราเม.

สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคประทับอยู่ ณ พระเชตวัน อารามของอนาถ
ปิณฑิกเศรษฐี ใกล้พระนครสาวัตถี

ตัตฺตาระ โข ภะคะวา ภิกขุ อามันเตสิ ภิกขะโวติ.

ณ ที่นั้นแล พระผู้มีพระภาคตรัสเรียกภิกษุทั้งหลายว่า ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย
ภะทันเตติ เต ภิกขุ ภะคะวะโต ปัจจัสโสสง.

เหล่าภิกษุรับพระวาจาของพระผู้มีพระภาคว่า พระพุทธเจ้าข้า
ภะคะวา เอตะทะโวจะ.

พระผู้มีพระภาคได้ตรัสความดังนี้ว่า

ภูตะบุพฺผัง ภิกขะเว เทวาสูระสังคาโม สะมุเปยุพฺโพ อะโหสิ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย นานมาแล้วเกิดสงครามระหว่างเทวดากับอสูรชั้น
อะถะ โข ภิกขะเว สักโก เทวานะมินโท เทเว ตาวะติงเส อามันเตสิ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ครั้งนั้นท้าวสักกะจอมเทพรับสั่งกับเทวดาชั้น-
ดาวดึงส์ว่า

สะเจ มารีสา เทวานัง สังคามะคะตานัง อุปปิเชยยะ ภะยัง วา ฉัมภิตตตัง
วา โลมะหังโส วา.

ดูก่อนท่านผู้ปราศจากทุกข์ ถ้าท่านเข้าสงครามแล้ว มีความกลัว ความ
หวาดหวั่น หรือความขนลุกขนพอง

มะเมวะ ตัสฺมิง สะมะเย ธะชัคคัง อุลโลเกยยาถะ.

ขอให้ท่านทรงดูโดยตรงของเราในขณะนั้นเถิด

มะมั่ง หิ โว ะชัคคัง อุโลกะยะตัง ยัง ภาวิสสะติ ภายัง วา จัมภิตตัตถัง
วา โลมะหังโส วา, โส ปะหิยสสะติ.

เพราะเมื่อท่านเห็นยอดธงของเราแล้ว ท่านจะละความกลัว ความหวาดหวั่น
หรือความขณลูกขนพองเสียได้

โน เจ เม ะชัคคัง อุโลเกยยาถะ.

ถ้าท่านไม่เห็นยอดธงของเรา

อะถะ ปะชาปะติสสะ เทวะราชัสสะ ะชัคคัง อุโลเกยยาถะ.

ก็ขอให้ท่านแหงนดูยอดธงของพระปชาบดีจอมเทพเกิด

ปะชาปะติสสะ หิ โว เทวะราชัสสะ ะชัคคัง อุโลกะยะตัง ยัง ภาวิสสะติ
ภายัง วา จัมภิตตัตถัง วา โลมะหังโส วา, โส ปะหิยสสะติ.

เพราะเมื่อท่านเห็นยอดธงของพระปชาบดีจอมเทพแล้ว ท่านจะละความ
กลัว ความหวาดหวั่น หรือความขณลูกขนพองเสียได้

โน เจ ปะชาปะติสสะ เทวะราชัสสะ ะชัคคัง อุโลเกยยาถะ.

ถ้าท่านไม่เห็นยอดธงของพระปชาบดีจอมเทพ

อะถะ ะรຸณัสสะ เทวะราชัสสะ ะชัคคัง อุโลกะยะถะ.

ก็ขอให้ท่านแหงนดูยอดธงของพระรຸณจอมเทพเกิด

ะรຸณัสสะ หิ โว เทวะราชัสสะ ะชัคคัง อุโลกะยะตังยัง ภาวิสสะติ ภา
ยัง วา จัมภิตตัตถัง วา โลมะหังโส วา, โส ปะหิยสสะติ.

เพราะเมื่อท่านเห็นยอดธงของพระรຸณจอมเทพแล้ว ท่านจะละความกลัว
ความหวาดหวั่น หรือความขณลูกขนพองเสียได้

โน เจ ะรຸณัสสะ เทวะราชัสสะ ะชัคคัง อุโลเกยยาถะ.

ถ้าท่านไม่เห็นยอดธงของพระรຸณจอมเทพ

อะถะ อีสานัสสะ เทวะราชัสสะ ะชัคคัง อุโลเกยยาถะ.

ก็ขอให้ท่านแหงนดูยอดธงของพระอีสานจอมเทพเกิด

อิสานัสสะ หิ โว เทวะราชัสสะ ะชัคคัง อุโลกะยะตัง ยัง ภาวิสสะติ ภายัง
วา จัมภิตตัตถัง วา โลมะหังโส วา, โส ปะหิยสสะติ.

เพราะเมื่อท่านเห็นยอดธงของพระอีสานจอมเทพแล้ว ท่านจะละความกลัว
ความหวาดหวั่น หรือความขณลูกขนพองเสียได้

ตัง โข ปะนะ ภิกขะเว สักกัสสะ วา เทวานะมินทัสสะ ะชัคคัง อุโลกะยะตัง,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เมื่อเทวดาเห็นยอดธงของท้าวสักกะจอมเทพนั้นอยู่ก็ดี

ปะชาปะติสสะ วา เทวะราชัสสะ ะชัคคัง อุโลกะยะตัง,

เห็นยอดธงของพระปชาบดีจอมเทพอยู่ก็ดี

วาระฤกษ์สละ วา เทวราชัสสละ รัชคัง อุลโลกะยะตัง,
เห็นยอดธงของพระวรุณจอมเทพอยู่ก็ดี
อิสานัสสละ วา เทวราชัสสละ รัชคัง อุลโลกะยะตัง,
เห็นยอดธงของพระอิสานจอมเทพอยู่ก็ดี
ยัง ภาวิสสะติ ภายัง วา ฉัมภิตตัง วา โลมะหังโส วา, โส ปะหิเยถาปิ โนปิ
ปะหิเยถะ.

เทวดาเหล่านั้นย่อมละความกลัว ความหวาดหวั่น หรือความขณลุกขนพอง
ได้บ้างไม่ได้บ้าง

ตั้ง กิสสะ เหตุ.

ข้อนั้นเพราะอะไร

ลักโก หิ ภิกขะเว เทวานะมินโท อะวิตะราโค อะวิตะโทโส อะวิตะโมโห
ภิกุ ฉัมภิ อุตฺราสี ปะลาโยติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เพราะท้าวสักกะจอมเทพยังมิเป็นผู้ปราศจากราคะ
โทสะ โมหะ ยังเป็นผู้มีความกลัว ความหวาดหวั่น ความสะอึด ยังคิดหลบหนี

อะหัญจะ โข ภิกขะเว เอวัง วะทามิ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ส่วนตถาคตจะขอกล่าวอย่างนี้ว่า

สละ เจ ตุมหากัง ภิกขะเว อะรัญญะคะตานัง วา รุกขะมูละคะตานัง วา
สุญญาคาระคะตานัง วา อุปปัชเชยยะ ภายัง วา ฉัมภิตตัง วา โลมะหังโส วา.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ถ้าเธอเข้าไปอยู่ในป่าก็ดี อยู่โคนไม้ก็ดี อยู่ในเรือนว่าง
ก็ดี แล้วมีความกลัว ความหวาดหวั่น หรือความขณลุกขนพอง

มะเมวะ ตัสมิัง สะมะเย อะนุสสะเรยยาถะ.

ขอให้เธอพิจารณาถึงตถาคตในขณะนั้นเถิดว่า

อิตปิ โส ภาคะวา

แม้เพราะเหตุนี้ พระผู้มีพระภาคพระองค์นั้น

อะระหัง,

เป็นผู้ไกลจากกิเลส

สัมมาสัมพุทธโธ,

ตรัสรู้ชอบด้วยพระองค์เอง

วิชชาจะระณะสัมปันโน,

ถึงพร้อมด้วยความรู้และความประพฤดี

สุคะโต,

เป็นผู้เสด็จไปดีแล้ว

โลกะวิทู,

ทรงรู้แจ้งโลก

อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ,

ทรงเป็นสารถิฝึกบุคคลที่ควรฝึก ไม่มีใครยิ่งกว่า

สัตถา เทวะมะนุสสานัง,

ทรงเป็นศาสดาของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย

พุทโธ,

ทรงเป็นผู้รู้แจ้ง

ภะคะวาติ

ทรงเป็นผู้อธิบายธรรม

มะมัง หิ वो ภิกขवे อะนุสสะระตัง ยัง ภะวิสสะติ ภะยัง วา จัมภิตัตตัง
วา โลมะหังโส วา, โส ปะหิยสสะติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เพราะเมื่อเธอพร่ำระลึกถึงตถาคตแล้ว เธอจะละความ
กลัว ความหวาดหวั่น หรือความขณลูกขนพองสยองได้

โน เจ มัง อะนุสสะเรยยาถะ.

ถ้าเธอไม่พร่ำระลึกถึงตถาคต

อะถะ อัมมัง อะนุสสะเรยยาถะ.

ก็พึงพร่ำระลึกถึงพระธรรมว่า

สุวากขาโต ภะคะวะตา อัมโม.

พระธรรม อันพระผู้มีพระภาคตรัสไว้ดีแล้ว

สันทิฏฐิโก,

เป็นธรรมที่เห็นได้ด้วยตนเอง

อะกาลิโก,

ไม่ขึ้นกับกาล

เอหิปัสสิโก,

เป็นธรรมที่ควรมาดู

โอปะนะยิโก,

ควรน้อมมาปฏิบัติ

ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิติ.

เป็นธรรมที่วิญญูชนพึงรู้ได้เฉพาะตน

อัมมัง หิ वो ภิกขवे อะนุสสะระตัง ยัง ภะวิสสะติ ภะยัง วา จัมภิตัตตัง วา
โลมะหังโส วา, โส ปะหิยสสะติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เพราะเมื่อเธอพร่ำระลึกถึงพระธรรมแล้ว เธอจะละ
ความกลัว ความหวาดหวั่น หรือความขณลูกขนพองสยองได้

โน เจ อัมมัง อะนุสสะเรยยาถะ.

ถ้าเธอไม่พร่ำระลึกถึงพระธรรม

อะถะ สังฆัง อะนุสสะเรยยาถะ.

ก็พึงพร่ำระลึกถึงพระสงฆ์ว่า

สุปะฏิปันโน ภาวะะวะโต สภาวะะสังโฆ.

พระอริยสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาค เป็นผู้ปฏิบัติดี

อุชุปะฏิปันโน ภาวะะวะโต สภาวะะสังโฆ.

พระอริยสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาค เป็นผู้ปฏิบัติตรง

ญายะปะฏิปันโน ภาวะะวะโต สภาวะะสังโฆ.

พระอริยสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาค เป็นผู้ปฏิบัติเพื่อพระนิพพาน

สามิจะฏิปันโน ภาวะะวะโต สภาวะะสังโฆ.

พระอริยสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาค เป็นผู้ปฏิบัติที่ควรนับถือ

ยะทิทัง จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะ ปุริสะปุคคะลา,

ท่านเหล่านั้น คือบุรุษ ๔ คู่ กล่าวคือพระอริยบุคคล ๘ จำพวก

เอสสะ ภาวะะวะโต สภาวะะสังโฆ.

นี้แหละพระอริยสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาค

อาหุเนยโย,

ผู้ควรรับสักการะ

ปาหุเนยโย,

ผู้ควรแก่ของต้อนรับ

ทักขิเนยโย,

ผู้ควรรับทักษิณาทาน

อัญชะลิกระณีโย,

ผู้ควรอัญชลีกรรม

อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติ.

เป็นนาบุญอันประเสริฐของโลก

สังฆัง หิ โว ภิกขะเว อะนุสสะระตัง ยัง ภาวิสสะติ ภายัง วา จัมภิตัตตัง วา
โลมะหังโส วา, โส ปะหิยสสะติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เพราะเมื่อเธอพร่ำระลึกถึงพระสงฆ์แล้ว เธอจะละ
ความกลัว ความหวาดหวั่น หรือความขณลูกขนพองสยองได้

ตั้ง กิสสะ เหตุ.

ข้อนั้นเพราะอะไร

ตะถาคะโต หิ ภิกขะเว อระหัง สัมมาสัมพุทธโร วิตะราโค วิตะโทโส วิตะโมโห
อะภิริ อะฉัมภิ อะนุตราสี อะปะลายิตี.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เพราะตถาคตเป็นผู้ไกลจากกิเลส ตรัสรู้ชอบด้วยตนเอง
เป็นผู้ปราศจากราคะ โทสะ โมหะ ไม่มีความกลัว ความหวาดหวั่น ความสะดุ้ง ไม่คิดหลบหนี

อิทมะโวจะ ภะคะวา. อิทััง วัตถวานะ สุกะโต, อะถาปะรัง เอตะทะโวจะ สัตถา.

เมื่อพระผู้มีพระภาคตรัสเรื่องนี้แล้ว พระสุคตทรงกล่าวอย่างนี้แล้ว พระ-
ศาสดาได้ตรัสคาถานี้ต่อไปว่า

๑. อะรัญญะ รุกขะมุเล วา

สุญญาคาเรวะ ภิกขะโว

อะนุสสะเรถะ สัมพุทธัง

ภะยัง ตุมหากะ โน สียา.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เมื่อเธอเข้าไปอยู่ในป่าก็ดี อยู่โคนไม้ก็ดี อยู่ในเรือนว่างก็ดี
เธอพึงหมั่นระลึกถึงพระสัมพุทธเจ้า แล้วเธอจะไม่มี ความกลัว

๒. โน เจ พุทธัง สะเรยยาถะ

โลกะเชฏฐัง นะราสะกัง

อะถะ อัมมัง สะเรยยาถะ

นียยานิกัง สุเทสิตัง.

หากเธอไม่หมั่นระลึกถึงพระพุทธรูปผู้ยิ่งใหญ่ของชาวโลก เป็นนรชนผู้ประเสริฐ
เธอก็พึงหมั่นระลึกถึงพระธรรมที่เราแสดงดีแล้ว เป็นทางหลุดพ้นจากสังสารวัฏ

๓. โน เจ อัมมัง สะเรยยาถะ

นียยานิกัง สุเทสิตัง.

อะถะ สังฆัง สะเรยยาถะ

ปัญญักเขตตัง อะนุตตะรัง.

หากเธอไม่หมั่นระลึกถึงพระธรรมที่เราแสดงดีแล้ว เป็นทางหลุดพ้นจากสังสารวัฏ
เธอก็พึงหมั่นระลึกถึงพระสงฆ์ผู้เป็นนาบุญอันประเสริฐ

๔. เอวัง พุทธัง สะรันตานัง

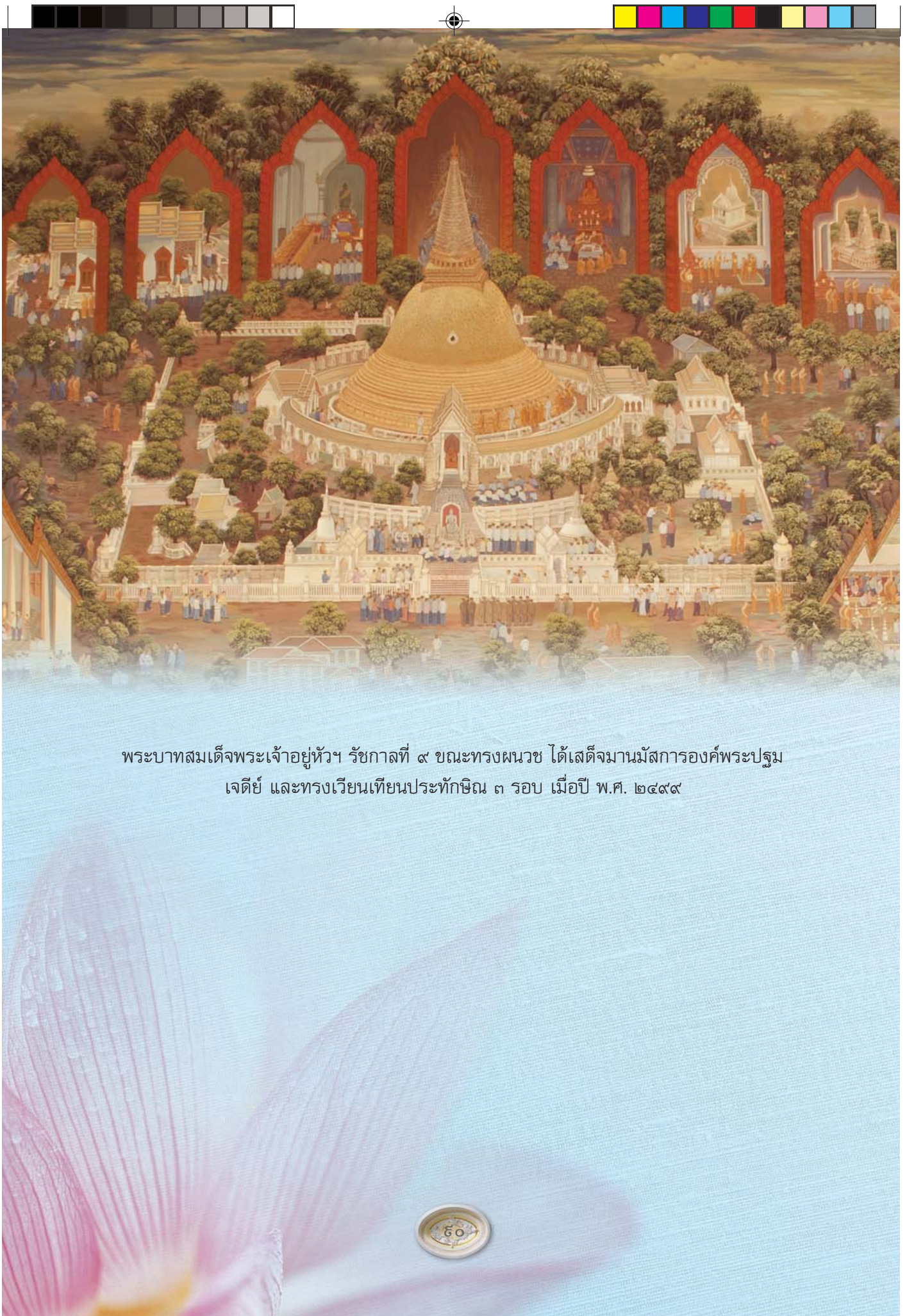
อัมมัง สังฆัญจะ ภิกขะโว

ภะยัง วา ฉัมภิตตัง วา

โลมะหังโส นะ เหสสะติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เมื่อเธอหมั่นระลึกถึงพระพุทธรูป พระธรรม และพระสงฆ์
อย่างนี้แล้ว ความกลัวก็ดี ความหวาดหวั่น ก็ดี หรือความขนลุกขนพองก็ดี จะไม่ปรากฏเลย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลที่ ๙ ขณะทรงผนวช ได้เสด็จมานมัสการองค์พระปฐม
เจดีย์ และทรงเวียนเทียนประทักษิณ ๓ รอบ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๙

ตำนานอังคฺลุมาลปริตร

อังคฺลุมาลปริตร คือปริตรของพระองค์คฺลุมาล มีประวัติว่า วันหนึ่งเมื่อพระองค์คฺลุมาล ออกบิณฑบาตอยู่ ท่านได้พบหญิงมีครรภ์คนหนึ่งกำลังเป็นทุกข์เพราะคลอดบุตรไม่ได้ จึงเกิดความสงสาร ได้กลับมาวัดเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าแล้วกราบทูลเรื่องนี้ พระพุทธองค์ ได้ตรัสสอนพระปริตรนี้แก่พระองค์คฺลุมาล ท่านได้กลับไปสาธยายแก่หญิงนั้น เมื่อนางได้ ฟังพระปริตรนี้ก็คลอดบุตรได้โดยสะดวก ทั้งมารดาและบุตรได้รับความสวัสดิ

อนึ่ง ตั้งที่พระองค์คฺลุมาลนั่งสวดพระปริตรนี้ ได้กลายเป็นตั่งศักดิ์สิทธิ์ ถ้าไม่สามารถ นำหญิงที่คลอดบุตรยากมานั่งที่ตั่งนี้ได้ ก็ให้น้ำล้างตั่งไปรดศีรษะ จะทำให้คลอดบุตรง่าย เปรียบตั่งน้ำไหลออกจากกระบอกกรองน้ำ แม้กระทั่งสัตว์ที่ตกถูกยาก เมื่อนำมานั่งที่ตั่งนี้ ก็จะตกถูกง่าย นอกจากการคลอดบุตรแล้ว ตั่งนี้ยังสามารถรักษาโรคอื่นๆได้อีกด้วย

อังคฺลุมาลปริตร

ยะโตหัง ภะคินิ อะริยาเย ชาติยา ชาโต, นาภิขานามิ สัจฺจิจจะ ปาณัง
ชีวิตา ไวโรเปตา. เตนะ สัจฺเจนะ โสตถิ เต โหตุ, โสตถิ คัพภัสสะ.

ดูก่อนน้องหญิง นับแต่เราเกิดโดยอริยชาตินี้แล้ว เราไม่เคยคิดปลงชีวิต
สัตว์เลย ด้วยสัจวาจานี้ขอความสวัสดิจึงมีแก่เธอ ขอความสวัสดิจึงมีแก่ครรภ์ของเธอ

ตำนานอุภยปริตร

อุภยปริตร คือปริตรไม่มีภัย เป็นพระปริตรที่โบราณจารย์ประพันธ์ขึ้น โดยอ้าง
คุณพระรัตนตรัยมาพิทักษ์คุ้มครองให้มีความสุขสวัสดิ พระปริตรนี้ปรากฏในบทสวดเจ็ด
ตำนานและบทสวดสิบสองตำนานของไทย ได้แพร่หลายไปถึงประเทศสหภาพพม่าและ
ศรีลังกาอีกด้วย อนึ่ง ท่านอาจารย์ธัมมานันทมหาเถระ สันนิษฐานว่าพระปริตรนี้คง
รจนาโดยพระเถระชาวเชียงใหม่ ในสมัยรจนาคาถาชินบัญชร ท่านสังเกตจากการอธิษฐาน
ให้เคราะห์ร้ายพินาศไป เพราะชาวเมืองเชียงใหม่ในสมัยนั้น นิยมบูชาดาวนพเคราะห์ จึง
ได้มีนักปราชญ์ประพันธ์คาถานี้ เพื่อให้สวดแทนการบูชาดาวนพเคราะห์ คาถานี้ยังพบใน
คัมภีร์ปริตตฎีกาที่รจนาใน พ.ศ. ๒๑๕๓ อีกด้วย

อุภยปริตร

๑. ยัง ทุนนิมิตตัง อะวะมังคะลัญจะ
โย จามะนาโป สะกุนัสสะ สัทโท
ปาปคคะโห ทุสสุปันัง อะกันตัง
พุทธานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ.

ขอลางร้าย สิ่งที่เป็นอัปมงคล เสี่ยงนกที่นำหวั่นเกรง เคราะห์ร้าย และฝันร้าย
ที่ไม่ต้องการ จงพินาศไปด้วยพุทธานุภาพ

๒. ยัง ทุนนิมิตตัง อะวะมังคะลัญจะ
โย จามะนาโป สะกุนัสสะ สัทโท
ปาปคคะโห ทุสสุปันัง อะกันตัง
ธัมมานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ.

ขอลางร้าย สิ่งที่เป็นอัปมงคล เสี่ยงนกที่นำหวั่นเกรง เคราะห์ร้าย และฝันร้าย
ที่ไม่ต้องการ จงพินาศไปด้วยธรรมานุภาพ

๓. ยัง ทุนนิมิตตัง อะวะมังคะลัญจะ
โย จามะนาโป สะกุนัสสะ สัทโท
ปาปคคะโห ทุสสุปันัง อะกันตัง
สังฆานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ.

ขอลางร้าย สิ่งที่เป็นอัปมงคล เสี่ยงนกที่นำหวั่นเกรง เคราะห์ร้าย และฝันร้าย
ที่ไม่ต้องการ จงพินาศไปด้วยสังฆานุภาพ

ตำนานธรรมจักร

ในวันเพ็ญเดือน ๘ ก่อนพุทธศักราช ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน พระพุทธเจ้า
ทรงแสดงพระสูตรนี้แก่นักบวชปัญจวัคคีย์ ท่านอัญญาโกณฑัญญะ สดับพระธรรมเทศนา
นี้แล้วบรรลุธรรมเป็นพระโสดาบัน พรหม ๑๘ ไก่กับเทวดาจำนวนมากก็บรรลุธรรมด้วย
พระสูตรนี้

พระพุทธองค์ทรงคัดค้านการปฏิบัติที่ทรมาณตนให้ลำบาก (อัตตakilmanuโยค)
และการเสพงามสุข (กามสุขัลลิกานุโยค) ทรงชี้แนะทางสายกลางคืออริยมรรคมีองค์ ๘
และทรงจำแนกอริยสัจ ๔ ไว้โดยละเอียดในพระสูตรนี้

อรรถกถาญาณุโยค เป็นคำสอนของนิครนถ์นาฏบุตร ผู้ก่อตั้งศาสนาเซนในปัจจุบัน โดยศาสนานี้เชื่อว่า การบำเพ็ญตบะทรมานตนเป็นวิธีปลดปล่อยวิญญาณจากกรรมเก่า คือเมื่อกรรมเก่าถูกปลดปล่อยด้วยการบำเพ็ญตบะแล้วก็จะหมดสิ้นไป ไม่ส่งผลให้เวียนว่ายตายเกิดอีกต่อไป ส่วนกามสุขัลลิกานุโยคเป็นความเห็นของคนเชื่อว่า นิพพานคือความสุขในปัจจุบัน เมื่อสัตว์ตายแล้วก็ดับสูญ ความเห็นนี้นับเนื่องในมัจฉาทิฎฐิ ๖๒ ประเภท เรียกว่า ทิฎฐธัมมนิพพาน (นิพพานในปัจจุบันชาติ) กล่าวอีกนัยหนึ่งคือลัทธิจารวากนั่นเอง ผู้ที่มีความเห็นเช่นนี้มักต้องการเสพกามสุขทางประสาทสัมผัสอย่างเดียว ไม่สนใจการอบรมจิตเจริญปัญญา เพื่อความพ้นทุกข์จากการเวียนตายเวียนเกิด

เจ้าชายสิทธัตถะได้ทรงบำเพ็ญทุกรกิริยา เพราะประสงค์จะทดลองแนวทางนี้ว่าเป็นทางตรัสรู้หรือไม่ มิใช่ทรงปฏิบัติเพื่อปลดปล่อยกรรมเก่า ตามคำสอนของนิครนถ์นาฏบุตร และเมื่อพระองค์ทรงพบว่ามิใช่ทางตรัสรู้ จึงระลึกถึงการเจริญอานาปานกรรมฐานได้ต้นหว้าในพิธิแรกนาขวัญ ครั้นทรงเจริญกรรมฐานนั้นจนบรรลุมาน ๔ แล้วทรงอาศัยฌานเป็นบาทเจริญวิปัสสนา จึงตรัสรู้อนุตรสัมมาสัมโพธิญาณด้วยมัชฌิมาปฏิบัติคืออริยมรรคมีองค์ ๘ นี้

คำว่า **ธรรมจักร** มีความหมายว่า กงล้อคือพระธรรม ในพระสูตรนี้พระพุทธองค์ทรงประกาศศาสนาพุทธ ว่าเป็นอเทวนิยมที่ไม่เชื่อการเนรมิตของพระเจ้า ด้วยการตรัสเหตุแห่งทุกข์ว่าคือตัณหา ทั้งปฏิเสธอาตมันหรือวิญญาณด้วยการตรัสทุกข์สังขารคืออุปาทานชั้น ๕ ทรงแสดงแนวทางแห่งความพ้นทุกข์ คืออริยมรรคมีองค์ ๘ และตรัสผลของการปฏิบัติว่าคือความดับตัณหา

ธรรมจักร

เอวัง เม สุตัง.

ข้าพเจ้าได้สดับมาแล้วดังนี้

เอกัง สะมะยัง ภะคะวา พาราณสียัง วิหะระติ อัสสีปะตะเน มิคะทาเย.

สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคประทับอยู่ ณ ป่าอัสสีปตนมฤคทายวัน ใกล้เมืองพาราณสี

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลที่ ๙ ทรงฉลองพระองค์ด้วยชุดราชปะแตน ผ้าม่วง
และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงฉลองพระองค์ด้วยชุดไทย
ได้เสด็จมาทรงเวียนเทียนประทักษิณ(เวียนขวา) รอบองค์พระปฐมเจดีย์
เนื่องในวันวิสาขบูชา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๕

ส่วนที่สุต ๒ ประเภท

ตัตระ โข ภะคะวา ปัญจะวัคคิเย ภิกขุ อามันเตสิ.

ในกาลนั้น พระผู้มีพระภาคตรัสกับพระปัญจวัคคีย์ว่า

เทวเม ภิกขเว อันตา ปัพพะชิเตนะ นะ เสวิตัพพา.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย บรรพชิตไม่ควรประพฤติส่วนที่สุต ๒ อย่างนี้

กะตะเม เทว. โย จายัง กาเมสุ กามะสุขัลลิกานุโยโค ทิโน คัมโม ปิณฑชานิโก
อะนะริโย อะนัตตะสังฺกหิตโต, โย จายัง อัตตะกิลมะมะถานุโยโค ทุกโข อะนะริโย
อะนัตตะสังฺกหิตโต.

ส่วนที่สุต ๒ อย่าง คือการเสวยกามสุขในกามคุณอารมณ์ที่ทราวม เป็น
ข้อประพฤติของชาวบ้าน เป็นข้อปฏิบัติของคนมีกิเลสหนา ไม่ประเสริฐ หาประโยชน์มิได้
และการเบียดเบียนตนให้ลำบาก เป็นทุกข์ ไม่ประเสริฐ หาประโยชน์มิได้

ทางสายกลาง

เอเต โข ภิกขเว อุโก อันเต อะนุปะคัมมะ มัชฌิมา ปะฏิปะทา ตะธา-
คะเตนะ อะภิสัมพุทฺธา จักขุกะระณี ญาณะกะระณี อุปะสะมาเย อะภิญญาเย
สัมโพธายะ นิพพานายะ สังวัตตะติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ตถาคตได้ตรัสรู้ทางสายกลางที่ไม่เข้าถึง ส่วนที่สุต ๒
อย่างนั้น ก่อให้เกิดดวงตาเห็นธรรม ก่อให้เกิดปัญญา ย่อมเป็นไปเพื่อความสงบกิเลส
เพื่อความรู้อยิ่ง เพื่อความรู้แจ้ง และเพื่อดับทุกข์

กะตะมา จะ สา ภิกขเว มัชฌิมา ปะฏิปะทา ตะธาคะเตนะ อะภิสัมพุทฺธา
จักขุกะระณี ญาณะกะระณี อุปะสะมาเย อะภิญญาเย สัมโพธายะ นิพพานายะ
สังวัตตะติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ทางสายกลางที่ตถาคตได้ตรัสรู้ ก่อให้เกิดดวงตา
เห็นธรรม ก่อให้เกิดปัญญา ย่อมเป็นไปเพื่อความสงบกิเลส เพื่อความรู้ยิ่ง
และเพื่อดับทุกข์นั้น เป็นไฉน

อะยะเมวะ อะริโย อัญญัสสิโก มัคโค. เสยยะถิทัง. สัมมาทิฏฐิ สัมมาสังกัปปो
สัมมาวาจา สัมมากัมมันโต สัมมาอาชีโว สัมมาวายาโม สัมมาสะติ สัมมาสมาธิ.

ทางสายกลาง คืออริยมรรคมืองค์ ๘ นั้นนั่นเอง ได้แก่ ความเห็นชอบ ความดำริชอบ การกล่าวชอบ การกระทำชอบ การเลี้ยงชีพชอบ ความเพียรชอบ ความระลึกชอบ และความตั้งมั่นชอบ

อะยัง โข สา ภิกขเว มัชฌิมา ปฏิปะทา ตะถาคะเตนะ อะภิสัมพุทธา จักขุกระระณี ญาณะกระระณี อุปะสะมาเย อะภิญญาเย สัมโพธายะ นิพพานายะ สังวัตตะติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย อริยมรรคมืองค์แปดนี้เป็นทางสายกลางนั้น ที่ ตถาคตได้ตรัสรู้ ก่อให้เกิดดวงตาเห็นธรรม ก่อให้เกิดปัญญา ย่อมเป็นไปเพื่อความสงบ กิเลส เพื่อความรู้ยิ่ง เพื่อความรู้แจ้ง และเพื่อดับทุกข์

ทุกข์

อิทัง โข ปะนะ ภิกขเว ทุกขัง อะริยะะสังจัจ. ชาติปิ ทุกขา. ชะราปิ ทุกขา. มะระณัมปิ ทุกขัง. โสกะปะริเทวะทุกขะโทมะนัสสุปายาสาปิ ทุกขา. อับปิเยหิ สัมปะโยโค ทุกโข. ปิเยหิ วิปะโยโค ทุกโข. ยัมปิฉฉัง นะ ละภะติ, ตัมปิ ทุกขัง. สังขิตเตนะ ปัญจุปาทานักขันธา ทุกขา.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย อริยสังคคือทุกข์ ได้แก่ ความเกิดเป็นทุกข์ ความแก่เป็นทุกข์ ความตายเป็นทุกข์ ความเศร้าโศก ความรำไร ความทุกข์กาย ความทุกข์ใจ และความคับแค้นใจ เป็นทุกข์ การพบกับอารมณ์ที่ไม่ชอบเป็นทุกข์ การพลัดพรากจากอารมณ์ที่ชอบเป็นทุกข์ และการไม่ได้รับอารมณ์ที่ปรารถนาเป็นทุกข์ โดยสังเขปอุปาทาน ขันธ์ห้าเป็นทุกข์

ทุกข์สมุทัย

อิทัง โข ปะนะ ภิกขเว ทุกขะสมุทะโย อะริยะะสังจัจ. ยายัง ตัณหา โปโนภาวิกา นันทึราคะสะหะคะตา ตัตตะระตตัฏฐาภินันทิณี, เสยยะถิทัง. กามะตัณหา ภาวะตัณหา วิภาวะตัณหา.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย อริยสังคคือทุกข์สมุทัย ได้แก่ ความผูกพันที่ก่อให้เกิดภพใหม่ ประกอบด้วยความยินดีพอใจ เพลิดเพลินภพและอารมณ์นั้นๆ กล่าวคือ ความผูกพันในกามคุณอารมณ์ ความผูกพันที่มีความเห็นผิดว่าภพเที่ยง และความผูกพันที่มีความเห็นผิดว่าภพขาดสูญ

ทุกขนิโรธ

อิทัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขะนิโรธะ อริยะสังัจจัง. โย ตัสสาเยวะ ตัณหาเย
อะเสสะวิราคะนิโรธะ จาโค ปะฐินิสสัคโค มุตติ อะนาละโย.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย อริยสังคคือทุกขนิโรธ ได้แก่ ความดับสนิทตัณหานั้น
ทั้งหมด ความสละตัณหานั้น ความปล่อยตัณหานั้น ความวางตัณหานั้น และความไม่
พัวพันตัณหานั้น

มรรค

อิทัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขะนิโรธะคามินี ปะฏิปะทา อริยะสังัจจัง.
อะยะเมวะ อะริโย อัญญัสสิโก มัคโค. เสยยะถิทัง. สัมมาทิฏฐิ สัมมาสังกัปปะ สัมมาวาจา
สัมมากัมมันโต สัมมาอาชีโว สัมมาวายาโม สัมมาสะติ สัมมาสมาธิ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย อริยสังคคือมรรคอันเป็นทางดับทุกข์ ได้แก่ อริยมรรค มี
องค์ ๘ นั้นเอง กล่าวคือ ความเห็นชอบ ความดำริชอบ การกล่าวชอบ การกระทำชอบ
การเลี้ยงชีพชอบ ความเพียรชอบ ความระลึกชอบ และความตั้งมั่นชอบ

นี้ได้ทุกข์

อิทัง ทุกขัง อริยะสังัจจันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ อัมเมสุ จักขุ
อุทะปาติ, ญาณัง อุทะปาติ, ปัญญา อุทะปาติ, วิชชา อุทะปาติ, อาโลโก อุทะปาติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ดวงตาเห็นธรรมได้เกิดแล้ว ญาณได้เกิดแล้ว ปัญญา
ได้เกิดแล้ว วิชชาได้เกิดแล้ว แสงสว่างได้เกิดแล้วแก่ตถาคต ในธรรมที่ไม่เคยสดับมาก่อน
ว่า อุปาทานขันธห้านี้คืออริยสังคที่เป็นทุกข์

ควรกำหนดรู้ทุกข้อ

ตั้ง โข ปะนิทัง ทุกขัง อะริยะสังขัง ปะริญญะยันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ
อะนะนุสสุเตสุ อัมเมสุ จักขุง อุทะปาติ, ญานัง อุทะปาติ, ปัญญา อุทะปาติ, วิชา
อุทะปาติ, อาโลโก อุทะปาติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ดวงตาเห็นธรรมได้เกิดแล้ว ญาณได้เกิดแล้ว ปัญญา
ได้เกิดแล้ว วิชาได้เกิดแล้ว แสงสว่างได้เกิดแล้ว แก่ตถาคต ในธรรมที่ไม่เคยดับ
มาก่อนว่า อริยสังคคือทุกขนั้นเป็นธรรมที่ควรกำหนดรู้

ทรงกำหนดรู้ทุกข้อแล้ว

ตั้ง โข ปะนิทัง ทุกขัง อะริยะสังขัง ปะริญญาตันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ
อะนะนุสสุเตสุ อัมเมสุ จักขุง อุทะปาติ, ญานัง อุทะปาติ, ปัญญา อุทะปาติ, วิชา อุทะปาติ,
อาโลโก อุทะปาติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ดวงตาเห็นธรรมได้เกิดแล้ว ญาณได้เกิดแล้ว
ปัญญาได้เกิดแล้ว วิชาได้เกิดแล้ว แสงสว่างได้เกิดแล้ว แก่ตถาคต ในธรรม ที่ไม่เคย
ดับมาก่อนว่า เราได้กำหนดรู้อริยสังคคือทุกขนั้นแล้ว

นี้คือทุกขสมุทัย

อิทัง ทุกขะสมุทะโย อะริยะสังขันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ
อัมเมสุ จักขุง อุทะปาติ, ญานัง อุทะปาติ, ปัญญา อุทะปาติ, วิชา อุทะปาติ, อาโลโก
อุทะปาติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ดวงตาเห็นธรรมได้เกิดแล้ว ญาณได้เกิดแล้ว ปัญญา
ได้เกิดแล้ว วิชาได้เกิดแล้ว แสงสว่างได้เกิดแล้ว แก่ตถาคต ในธรรมที่ไม่เคยดับมา
ก่อนว่า ตัณหานี้คืออริยสังคที่เป็นทุกขสมุทัย (เหตุแห่งทุกข์)

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จมาทรงถวายผ้าพระกฐิน
ณ พระอุโบสถ วัดพระปฐมเจดีย์

ควรละทุกขสมุทัย

ตั้ง โข ปะนิทัง ทุกขะสะมุทะโย อะริยะสังังง ปะหาตัพพันติ เม ภิกขะเว
ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ อัมเมสุ จักขุง อุทะปาติ, ญาณัง อุทะปาติ, ปัญญา อุทะปาติ,
วิชชา อุทะปาติ, อาโลโก อุทะปาติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ดวงตาเห็นธรรมได้เกิดแล้ว ญาณได้เกิดแล้ว ปัญญา
ได้เกิดแล้ว วิชชาได้เกิดแล้ว แสงสว่างได้เกิดแล้ว แก่ตถาคต ในธรรมที่ไม่เคยสดับมา
ก่อนว่า อริยสังคคือทุกขสมุทัยนั้นเป็นธรรมที่ควรละ

ทรงละทุกขสมุทัยแล้ว

ตั้ง โข ปะนิทัง ทุกขะสะมุทะโย อะริยะสังังง ปะหิณันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ
อะนะนุสสุเตสุ อัมเมสุ จักขุง อุทะปาติ, ญาณัง อุทะปาติ, ปัญญา อุทะปาติ, วิชชา
อุทะปาติ, อาโลโก อุทะปาติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ดวงตาเห็นธรรมได้เกิดแล้ว ญาณได้เกิดแล้ว ปัญญา
ได้เกิดแล้ว วิชชาได้เกิดแล้ว แสงสว่างได้เกิดแล้ว แก่ตถาคต ในธรรมที่ไม่เคยสดับมา
ก่อนว่า เราได้ละอริยสังคคือทุกขสมุทัยนั้นแล้ว

นี้คือทุกขนิโรธ

อิทัง ทุกขะนิโรธะ อะริยะสังังงันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ อัมเมสุ
จักขุง อุทะปาติ, ญาณัง อุทะปาติ, ปัญญา อุทะปาติ, วิชชา อุทะปาติ, อาโลโก อุทะปาติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ดวงตาเห็นธรรมได้เกิดแล้ว ญาณได้เกิดแล้ว ปัญญา
ได้เกิดแล้ว วิชชาได้เกิดแล้ว แสงสว่างได้เกิดแล้ว แก่ตถาคต ในธรรมที่ไม่เคยสดับมา
ก่อนว่า นิพพานนี้คืออริยสังคที่เป็นความดับทุกข

ควรรู้แฉ่งทุกขนิโรธ

ตั้ง โข ปะนิทัง ทุกขะนิโรธ อะริยะสัจจัง สัจฉิกาตัพพันติ เม ภิกขะเว
ปุพเพ อณะนุสสุเตสุ อัมเมสุ จักขุง อุทะปาติ, ญาณัง อุทะปาติ, ปัญญา อุทะปาติ,
วิชชา อุทะปาติ, อาโลโก อุทะปาติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ดวงตาเห็นธรรมได้เกิดแล้ว ญาณได้เกิดแล้ว ปัญญา
ได้เกิดแล้ว วิชชาได้เกิดแล้ว แสงสว่างได้เกิดแล้ว แก่ตถาคต ในธรรมที่ไม่เคยสดับมา
ก่อนว่า อริยสัจคือทุกขนิโรธนั้นเป็นธรรมที่ควรรู้แจ้ง

ทรงรู้แฉ่งทุกขนิโรธแล้ว

ตั้ง โข ปะนิทัง ทุกขะนิโรธ อะริยะสัจจัง สัจฉิกะตันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ
อณะนุสสุเตสุ อัมเมสุ จักขุง อุทะปาติ, ญาณัง อุทะปาติ, ปัญญา อุทะปาติ, วิชชา
อุทะปาติ, อาโลโก อุทะปาติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ดวงตาเห็นธรรมได้เกิดแล้ว ญาณได้เกิดแล้ว ปัญญา
ได้เกิดแล้ว วิชชาได้เกิดแล้ว แสงสว่างได้เกิดแล้ว แก่ตถาคต ในธรรมที่ไม่เคยสดับมาก่อน
ว่า เราได้รู้แจ้งอริยสัจคือทุกขนิโรธนั้นแล้ว

นี้คืออุมรรค

อิทัง ทุกขะนิโรธะคามินี ปะฏิปะทา อะริยะสัจจันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ
อณะนุสสุเตสุ อัมเมสุ จักขุง อุทะปาติ, ญาณัง อุทะปาติ, ปัญญา อุทะปาติ, วิชชา
อุทะปาติ, อาโลโก อุทะปาติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ดวงตาเห็นธรรมได้เกิดแล้ว ญาณได้เกิดแล้ว ปัญญา
ได้เกิดแล้ว วิชชาได้เกิดแล้ว แสงสว่างได้เกิดแล้ว แก่ตถาคต ในธรรมที่ไม่เคยสดับมาก่อน
ว่า [อริยมรรค] นี้คืออริยสัจที่เป็นทางดับทุกข์

คุณูปการมหารัตน

ตั้ง โข ปะนิทัง ทุกขะนิโรธคามินี ปะฏิปะทา อะริยะสัจจัง ภาเวตัพพันติ
เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ อัมเมสุ จักขุง อุทะปาติ, ญาณัง อุทะปาติ, ปัญญา
อุทะปาติ, วิชชา อุทะปาติ, อาโลโก อุทะปาติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ดวงตาเห็นธรรมได้เกิดแล้ว ญาณได้เกิดแล้ว ปัญญา
ได้เกิดแล้ว วิชชาได้เกิดแล้ว แสงสว่างได้เกิดแล้ว แก่ตถาคต ในธรรมที่ไม่เคยสดับมา
ก่อนว่า อริยสัจคือมรรคนั้นเป็นธรรมที่ควรอบรม

ทรงอุปมหารัตนแล้ว

ตั้ง โข ปะนิทัง ทุกขะนิโรธคามินี ปะฏิปะทา อะริยะสัจจัง ภาเวตัพพันติ เม
ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ อัมเมสุ จักขุง อุทะปาติ, ญาณัง อุทะปาติ, ปัญญา
อุทะปาติ, วิชชา อุทะปาติ, อาโลโก อุทะปาติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ดวงตาเห็นธรรมได้เกิดแล้ว ญาณได้เกิดแล้ว ปัญญา
ได้เกิดแล้ว วิชชาได้เกิดแล้ว แสงสว่างได้เกิดแล้ว แก่ตถาคต ในธรรมที่ไม่เคยสดับมาก่อนว่า
เราได้อบรมอริยสัจคือมรรคนั้นแล้ว

ไม่ทรงปฏิญาณว่าเป็นพุทธะก่อน

ยวาระกัวยุจะ เม ภิกขะเว อัมเมสุ จะตุสุ อะริยะสัจจเจสุ เอวัง ติปะริวัฏฐัง
ทวาทะสาการัง ยะถาภูตัง ญาณะทัสสะนัง นะ สุวิสุทธัง อะโหสิ. เนวะ ตาวาหัง
ภิกขะเว สะเทวะเก โลเก สะมาระเก สะพฺรหฺมะเก สัสสะมะณะพฺรหฺมะณียา ปะชาเย
สะเทวะมะนุสสาเย อะนุตตะรัง สัมมาสัมโพธิง อะภิสัมพุทโธติ ปัจจัญญาสิง.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ตราบที่ปัญญารู้เห็นตามความเป็นจริงที่มีรอบ ๓ มี
อาการ ๑๒ อย่างนี้ในอริยสัจสี่ ยังไม่หมดจดแก่ตถาคต ดูก่อน ภิกษุทั้งหลาย ตถาคตยังไม่
ปฏิญาณว่าเป็นผู้ตรัสรู้อุตรสัมมาสัมโพธิญาณอันยอดเยี่ยมในโลก ที่มีเทวดา มาร และ
พรหม ในเหล่าสัตว์มีสมณะ พราหมณ์ พร้อมด้วยเทวดาและมนุษย์

พระเทพปริยัติมุนี รับพระบรมสารีริกธาตุจากสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช
วัดบวรนิเวศวิหาร ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ กรุงเทพมหานคร

ได้ทรงปฏิญาณว่าเป็นพุทธะ

ยะโต จะ โข เม ภิกขเว อิมสฺส จะตุสฺส อริยะสัจเจสฺส เอวํ ติปะริวัณฺณัง
ทฺวาทะสาการัง ยะถาภูตัง ญาณะทัสสะนัง สุวิสุทฺธัง อะโหสิ. อะถาหัง ภิกขเว สะเทวะเก
โลเก สะมาระเก สะพฺรหฺมะเก สัสสะมะณะพฺรหฺมะณียา ปะชาเย สะเทวะมะนุสสาเย
อะนุตตะรัง สัมมาสัมโพธิง อะภิสัมพุทฺโธติ ปัจจัญญาสิง.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ตราบที่ปัญญาารู้เห็นตามความเป็นจริง ที่มีรอบ ๓ มี
อาการ ๑๒ อย่างนี้ในอริยสัจสี่ ได้หมดจดแก่ตถาคต ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ตถาคตได้
ปฏิญาณว่าเป็นผู้ตรัสรู้อุตรสัมมาสัมโพธิญาณอันยอดเยี่ยมในโลก ที่มีเทวดา มาร และ
พรหม ในเหล่าสัตว์มีสมณะ พราหมณ์ พร้อมด้วยเทวดาและมนุษย์

ปัจฉิขณญาณ

ญาณัญจะ ปะนะ เม ทัสสะนัง อุตตะปาทิ. อะกุปปา เม วิมุตติ. อะยะมันติมา
ชาติ. นัตถิทานิ ปุนัพพะเวติ.

ปัญญาารู้เห็นได้เกิดแก่ตถาคตว่า ความหลุดพ้นของเราไม่พินาศแล้ว ชาติ
นี้เป็นชาติสุดท้าย ไม่มีภพใหม่อีกในกาลนี้

พระปัญจวัคคีย์ปลาบปลื้มภาสิต

อิทมะโวจะ ภะคะวา. อัตตะมะนา ปัญจะวัคคิยา ภิกขุภะคะวะโต ภาสิตัง
อะภินันทุนติ.

พระผู้มีพระภาคตรัสธรรมจักรนี้แล้ว พระปัญจวัคคีย์ปลาบปลื้มภาสิต
ของพระองค์ ดังนี้แล

ท่านโกณฑัญญะเป็นพระโสดาบัน

อัมมสิญจะ ปะนะ เวยยากะระณัสมิง ภัญญะมาเน อายัสมะโต โกณฑัญญัสสะ
วิระชัง วิตะมะลลัง อัมมะจักขุง อุทะปาติ “ยัง กิญจิ สะมุทะยะธัมมัง, สัพพัง ตัง
นิโรธะธัมมัม” ติ.

เมื่อพระผู้มีพระภาคตรัสพระธรรมเทศนานี้อยู่ ดวงตาเห็นธรรมอันปราศ
จากธุลี ปราศจากมลทิน ได้บังเกิดแก่ท่านโกณฑัญญะ ว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งมีสภาพเกิดขึ้นเป็น
ธรรมดา สิ่งทั้งปวงนั้นมีสภาพดับไปเป็นธรรมดา

ทวยเทพป่าวประกาศ

ปะวัตติเต จะ ปะนะ ภาคะวะตา อัมมะจักเก ภูมมา เทวา สัททะมะนุสสา
เวสูง “เอตัง ภาคะวะตา พาราณะสิยัง อิลิปะตะเน มิคะทาเย อะนุตตะรัง อัมมะจักกัง
ปะวัตติตัง อปปฏิวัตติยัง สะมะเณนะ วา พุราหะเณนะ วา เทเวนะ วา มาเรนะ วา
พุรุหุณา วา เกนะจิ วา โลกัสมิน” ติ.

เมื่อพระผู้มีพระภาคทรงประกาศธรรมจักรแล้ว ภูมเทวดาได้ป่าวประกาศว่า
พระผู้มีพระภาคได้ทรงแสดงธรรมจักรอันยอดเยี่ยม ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน ใกล้
เมืองพาราณสี เป็นธรรมที่สมณะ พราหมณ์ เทวดา มาร พรหม หรือใครๆในโลก จะ
คัดค้านไม่ได้

ภูมมานัง เทวานัง สัททัง สุตวา จาตุมะหาราชิกา เทวา สัททะมะนุสสาเวสูง
“เอตัง ภาคะวะตา พาราณะสิยัง อิลิปะตะเน มิคะทาเย อะนุตตะรัง อัมมะจักกัง
ปะวัตติตัง อปปฏิวัตติยัง สะมะเณนะ วา พุราหะเณนะ วา เทเวนะ วา มาเรนะ วา
พุรุหุณา วา เกนะจิ วา โลกัสมิน” ติ.

เทวดาชั้นจาตุมาหาราชได้ยินเสียงของภูมเทวดาแล้ว ได้ป่าวประกาศว่า
พระผู้มีพระภาคได้ทรงแสดงธรรมจักรอันยอดเยี่ยม ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน ใกล้เมือง
พาราณสี เป็นธรรมที่สมณะ พราหมณ์ เทวดา มาร พรหม หรือใครๆในโลก จะคัดค้าน
ไม่ได้

พระเทพปริยัติมุนี รับพระบรมสารีริกธาตุจากพระเถระ ประเทศศรีลังกา

จาตุมะหาราชิกานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา ตาวะติงสา เทวา สัททะมะนุส-
สาเวสูง “เอตัง ภาคะวะตา พาราณะสิยัง อิลิปะตะเน มิคะทาเย อะนุตตะรัง อัมมะ
จักกััง ปะวัตติตัง อปฺปวิวัตติยัง สะมะเณนะ วา พุราหุมะเณนะ วา เทเวนะ วา มาเรนะ
วา พุรหุณา วา เกนะจิ วา โลกัสมิน” ติ.

เทวดาชั้นดาวดึงส์ได้ยินเสียงของเทวดาชั้นจาตุมะหาราชิกแล้ว ได้ป่าว
ประกาศว่า พระผู้มีพระภาคได้ทรงแสดงธรรมจักรอันยอดเยี่ยม ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน
ใกล้เมืองพาราณสี เป็นธรรมที่สมณะ พราหมณ์ เทวดา มาร พรหม หรือใครๆในโลก จะ
คัดค้านไม่ได้

ตาวะติงสานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา ยามา เทวา สัททะมะนุสสาเวสูง “เอตัง
ภาคะวะตา พาราณะสิยัง อิลิปะตะเน มิคะทาเย อะนุตตะรัง อัมมะจักกััง ปะวัตติตัง
อปฺปวิวัตติยัง สะมะเณนะ วา พุราหุมะเณนะ วา เทเวนะ วา มาเรนะ วา พุรหุณา วา
เกนะจิ วา โลกัสมิน” ติ.

เทวดาชั้นยามาได้ยินเสียงของเทวดาชั้นดาวดึงส์แล้ว ได้ป่าวประกาศว่า
พระผู้มีพระภาคได้ทรงแสดงธรรมจักรอันยอดเยี่ยม ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน ใกล้
เมืองพาราณสี เป็นธรรมที่สมณะ พราหมณ์ เทวดา มาร พรหม หรือใครๆในโลก
จะคัดค้านไม่ได้

ยามานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา ตฺสลิตา เทวา สัททะมะนุสสาเวสูง “เอตัง
ภาคะวะตา พาราณะสิยัง อิลิปะตะเน มิคะทาเย อะนุตตะรัง อัมมะจักกััง ปะวัตติตัง
อปฺปวิวัตติยัง สะมะเณนะ วา พุราหุมะเณนะ วา เทเวนะ วา มาเรนะ วา พุรหุณา วา
เกนะจิ วา โลกัสมิน” ติ.

เทวดาชั้นตฺสลิตาได้ยินเสียงของเทวดาชั้นยามาแล้ว ได้ป่าวประกาศว่า
พระผู้มีพระภาคได้ทรงแสดงธรรมจักรอันยอดเยี่ยม ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน ใกล้
เมืองพาราณสี เป็นธรรมที่สมณะ พราหมณ์ เทวดา มาร พรหม หรือใครๆในโลก
จะคัดค้านไม่ได้

ตฺสลิตานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา นิมมานะระตี เทวา สัททะมะนุสสาเวสูง
“เอตัง ภาคะวะตา พาราณะสิยัง อิลิปะตะเน มิคะทาเย อะนุตตะรัง อัมมะจักกััง
ปะวัตติตัง อปฺปวิวัตติยัง สะมะเณนะ วา พุราหุมะเณนะ วา เทเวนะ วา มาเรนะ วา
พุรหุณา วา เกนะจิ วา โลกัสมิน” ติ.

เทวดาชั้นนิมมานะระตีได้ยินเสียงของเทวดาชั้นตฺสลิตาแล้ว ได้ป่าวประกาศว่า
พระผู้มีพระภาคได้ทรงแสดงธรรมจักรอันยอดเยี่ยม ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน ใกล้เมือง
พาราณสี เป็นธรรมที่สมณะ พราหมณ์ เทวดา มาร พรหม หรือใครๆในโลก จะคัดค้าน
ไม่ได้

นิมมานะระตินิกัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา ประระนิมิตะวะสะวัตฺตี เทวา
สัททมะนุสสาเวสูง “เอตัง ะกะวะตา พาราณะสิยัง อิลิปะตะเน มิคะทาเย
อะนุตตะรัง อัมมะจักกััง ปะวัตติตัง อปฺปฏิวัตติยัง สะมะเณนะ วา พุราหุมะเณนะ วา
เทเวนะ วา มาเรนะ วา พุรหุมนา วา เกนะจิ วา โลกัสฺมิน” ติ.

เทวดาชั้นปรนิมิตวสวัตติได้ยินเสียงของเทวดาชั้นนิมมานะดีแล้ว ได้ป่าว
ประกาศว่า พระผู้มีพระภาคได้ทรงแสดงธรรมจักรอันยอดเยี่ยม ณ ป่าอิสิปตนมฤค-
ทายวัน ใกล้เมืองพาราณสี เป็นธรรมที่สมณะ พราหมณ์ เทวดา มาร พรหม หรือใครๆ
ในโลก จะคัดค้านไม่ได้

ประระนิมิตะวะสะวัตฺตีนัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา พุรหุมะกายิกา เทวา
สัททมะนุสสาเวสูง “เอตัง ะกะวะตา พาราณะสิยัง อิลิปะตะเน มิคะทาเย
อะนุตตะรัง อัมมะจักกััง ปะวัตติตัง อปฺปฏิวัตติยัง สะมะเณนะ วา พุราหุมะเณนะ วา
เทเวนะ วา มาเรนะ วา พุรหุมนา วา เกนะจิ วา โลกัสฺมิน” ติ.

เทพที่นับเนื่องในหมู่พรหม ได้ยินเสียงของเทวดาชั้นปรนิมิตวสวัตติแล้ว
ได้ป่าวประกาศว่า พระผู้มีพระภาคได้ทรงแสดงธรรมจักรอันยอดเยี่ยม ณ ป่าอิสิปตนมฤค-
ทายวัน ใกล้เมืองพาราณสี เป็นธรรมที่สมณะ พราหมณ์ เทวดา มาร พรหม หรือ
ใครๆในโลก จะคัดค้านไม่ได้

อิติหะ เตะนะ ขะเณนะ เตะนะ ละเยนะ เตะนะ มุหุตตะนะ ยาวะ พุรหุมะโลกา
สัทโท อพฺภุคคัจฉิ.

เสียงป่าวประกาศในโลกนี้ได้แพร่สะพัดถึงพรหมโลกโดยชั่วขณะนั้น ด้วย
ประการฉะนี้

เกิดแผ่นดินไหวและไถ่บาป

อะยัญจะ ทะสะสะหัสสีโลกะธาตุ สังกัมปิ สัมปะกัมปิ สัมปะเวธิ. อัปปะมาโน
จะ อุหาโร โอภาโส โลเก ปาตุระโหสิ อะตักกัมมะ เทวานัง เทวานุภาวัง.

ก็ همینโลกธาตุนี้ได้สิ้นสะเทือนหวั่นไหว และเกิดไถ่บาปอันใหญ่หลวง
หาประมาณมิได้ในโลก ยิ่งกว่าเทวานุภาพของเทวดาทั้งหลาย

ทรงเปล่งอุทาน

อะถะ โข ภะคะวา อิมัง อุทานัง อุทาเนสิ อัญญาสิ ะตะ โภ โกณฑัญญะ,
อัญญาสิ ะตะ โภ โกณฑัญญะติ. อิติ หิทัง อายัสมะโต โกณฑัญญัสสะ อัญญา-
โกณฑัญญะเตวระ นามัง อะโหสิ.

ในกาลนั้น พระผู้มีพระภาคทรงเปล่งอุทานว่า ท่านทั้งหลาย โกณฑัญญะ
รู้แล้วหนอ ท่านทั้งหลาย โกณฑัญญะรู้แล้วหนอ ฉะนั้น ท่านโกณฑัญญะจึงปรากฏ
สมณนามนี้ว่า พระอัญญาโกณฑัญญะ (พระโกณฑัญญะผู้รู้แล้ว)

บรรณานุกรม

- จตุรงค์พล, มหาอำมาตย์. (๒๕๐๘). *อภิธาน์ปทัธิ์ปกาฎีกา*. ย่างกุ้ง: กระทรวงมหาดไทย และกรมการศาสนา.
- ด้วยพลังแห่งรัก. (๒๕๔๘). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้น.
- อนิต อยู่โพธิ์. (๒๕๓๗). *อานุภาพพระปรตต์*. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- อัญญาภรณ์ ภูทอง. (๒๕๔๕). *ไต้ร่มพระบารมีปกเกล้าฯ ธรรมะกษัตริย์ รัชกาลที่ ๙*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- นางสนองพระโอษฐ์ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ “เคียงราชภรณ์”. (๒๕๓๕). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อัมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- บันทึกภาพประวัติศาสตร์ พระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี. (๒๕๔๕). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิมพ์แผนศพริ้นติ้ง.
- พระกัจจายนะ. (๒๕๓๐). *กัจจายนพยาकरणะ*. ลำปาง: วัดท่ามะโอ.
- พระคั่นธสาระ. (๒๕๓๘). *กัจจายนสารมัญชรี*. กรุงเทพมหานคร: อีระการพิมพ์.
- _____. (๒๕๔๕). *วุฒโตทยมัญชรี*. นครปฐม: วิทยาเขตบาลีศึกษาพุทธโฆส.
- _____. (๒๕๔๖). *สุโฆธาลังการมัญชรี*. นครปฐม: วิทยาเขตบาลีศึกษาพุทธโฆส.
- พระเตโชทีปะ. (๒๕๑๗). *ปริตตฎีกา*. พิมพ์ครั้งที่ ๒. ย่างกุ้ง: กระทรวงมหาดไทย และกรมการศาสนา.
- พระธัมมานันทะ. (๒๕๓๔). *อัครมหาบัณฑิตานุสรณ์*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระนิโครธะ. (๒๕๒๐). *วินยสมุหวิจิตรัย*. พิมพ์ครั้งที่ ๒. ย่างกุ้ง: โรงพิมพ์ปัยยิมัณไทปฏิภาตจาเป.
- พระพุทธรูปยยะ. (๒๕๔๗). *ปทรวปสิทธิ*. กรุงเทพมหานคร: วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ คณะ ๒๕.
- พระโมคคัลลานะ. (๒๕๔๔). *อภิธาน์ปทัธิ์ปกา*. ใน *ปญจมูลคณ*. กรุงเทพมหานคร: วัดมหาธาตุ.
- พระยสะ. (๒๕๐๗). *กัจจายนสาระ*. ใน *สัททาแ่ง ๑๕ ส่องปาฐะ*. ย่างกุ้ง: โรงพิมพ์อิจฉาสยปฏิภาต.
- พระวาเสฏฐากิวงค์. (๒๕๑๑). *พระปริตรแปลใหม่*. พิมพ์ครั้งที่ ๒. ย่างกุ้ง: โรงพิมพ์หงสาวดี.

พระวิสุทธิญาณะ. (๒๕๔๗). พระปริตรแปลพิเศษ. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.

พระศาสนโสภณ. (๒๕๓๓). สวดมนต์แปล. พิมพ์ครั้งที่ ๑๑. กรุงเทพมหานคร: มหามกุฏราชวิทยาลัย.

พระโสภณ (มหาสิสยาตอ). (๒๕๓๗). ธรรมจักรเทศนา. พิมพ์ครั้งที่ ๔. ย่างกุ้ง: สมาคมพุทธศาสนานูเคราะห์.

พระอัครวงษ์. (๒๕๒๑-๒๓). สัททนีติปกรณ์ ๓ เล่ม. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิภูมิพลโลก.

พระอุตตมสิกขะ. (๒๕๓๓). กุญชรยานภพทวิภา. ใน สัททาเบงกิกาปาฐ. ย่างกุ้ง: โรงพิมพ์สุธัมมวดี.

มหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะรัฐศาสตร์. (๒๕๓๕). งานศิลป์อาชีพ. กรุงเทพมหานคร: ชื่อผู้แต่ง

มัทหมี่ไหมไทย...สายใยชนบท. (๒๕๓๕). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์กรุงเทพ.

แย้ม ประพัฒน์ทอง. (๒๕๓๘). สวดมนต์เจ็ดตำนาน ฉบับกึ่งพุทธกาล. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ข่าวทหารอากาศ.

รณนาทศาสตร์. (๒๕๖๓). อมรวิเวก. บอมเบย์: โรงพิมพ์นิรณายะสุการ์.

วัดบวรนิเวศวิหาร. (๒๕๕๕). จดหมายเหตุพระราชพิธีสถาปนาสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อัมรินทร์พรินต์ติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.

วัดปากน้ำ. (๒๕๒๒). สวดมนต์ฉบับวัดปากน้ำ. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.พ.

วัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร. (๒๕๕๓). ภาพจิตรกรรมฝาผนัง พระปฐมเจดีย์. นครปฐม: โรงพิมพ์อัมรินทร์พรินต์ติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.

วัดพระราม ๙ กาญจนาภิเษก. (๒๕๕๐). พระพุทธประวัติเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อัมรินทร์พรินต์ติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.

วารสารราชบัณฑิตยสถาน ฉบับเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ. (๒๕๕๓). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อัมรินทร์พรินต์ติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.

ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง. (๒๕๕๓). แม่ของหนูสวยที่สุด. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.

สมเด็จพระนางเจ้า. (๒๕๓๕). กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, สมเด็จพระนางเจ้า. (๒๕๕๔). จดหมายเหตุงานเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๓. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อัมรินทร์พรินต์ติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.

สิรินวมินทร์บรมราชินีนาถ. (๒๕๔๓). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้น.

สิริมังคลาปรีตตอ. (๒๕๓๓). พิมพ์ครั้งที่ ๒. ย่างกุ้ง: กระทรวงมหาดไทยและ
กรมการศาสนา.

สุเชาว์ นพอยชุม. (๒๕๔๐). ประวัติศาสดาชินบัญชร. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุภาพรณ ณ บางช้าง. (๒๕๓๓). วิวัฒนาการวรรณคดีบาลี พระสุตตันตปิฎกที่แต่งใน
ประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อมรสิงห์และอัครธัมมะ. (๒๕๔๒). อมรโกษและอมรรารถประกาศิกา ภาษาฎีกา.
ม.ป.ท.: ม.ป.พ.

Stauffer, Edward M. (1990). *Theravada Buddhist Chanst*. Mimeo graphed: n.p.

ภาคผนวก

- ความเป็นมาและสรุปการดำเนินงาน
ของมูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน ในพระบรมราชินูปถัมภ์
- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการมูลนิธิชุดปัจจุบัน
- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานมูลนิธิฯ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗
- คำสั่งแต่งตั้ง
ประธานคณะกรรมการฝ่าย
ประธานคณะกรรมการโครงการ
ประธานคณะกรรมการระดับจังหวัดของมูลนิธิฯ
- รายนามผู้บริจาคเงินสนับสนุนการจัดงาน
- สำนักในพระกรุณาธิคุณ
และขอบพระคุณผู้สนับสนุนการจัดงาน
- บันทึกท้ายเล่ม
- คณะผู้จัดทำหนังสือ

ความเป็นมาและสรุปการดำเนินงานของ มูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน ในพระบรมราชินูปถัมภ์

● การก่อตั้งมูลนิธิ

มูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๕ ในวโรกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี โดยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเป็นองค์ประธานก่อตั้งมูลนิธิ โดยหม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร เป็นผู้

ประสานงานการก่อตั้ง ด้วยความร่วมมือขององค์การเอกชนที่สำคัญ ๑๐ องค์การ คือสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยฯ สภาสตรีแห่งชาติฯ สภายุวพุทธิกสมาคมแห่งชาติฯ สภาผู้ปกครองและครูแห่งประเทศไทยฯ สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ ครุสภา สันนิบาตมูลนิธิแห่งประเทศไทยฯ พุทธสมาคมแห่งประเทศไทยฯ ศูนย์ปฏิบัติการลูกเสือชาวบ้านฯ และชมรมลูกเสือชาวบ้านกรุงเทพมหานคร

● วัตถุประสงค์ของการก่อตั้งมูลนิธิ

เพื่อแสดงความจงรักภักดีและกตเวทิตาคุณ ถวายแด่สมเด็จพระมหาจักรพรรดิราชเจ้าทุกพระองค์ และแสดงความกตัญญูต่อบรรพบุรุษของเราผู้เสียสละเลือดเนื้อและชีวิต สร้างความเป็นปึกแผ่นและพัฒนาประเทศสืบต่อมาจนถึงปัจจุบัน ด้วยการร่วมแรงร่วมใจกันพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่เยาวชนผู้ด้อยโอกาสทั่วประเทศ โดยให้ทุนการศึกษาอบรมอย่างต่อเนื่องทั้งในด้านความรู้และคุณธรรม เพื่อให้เยาวชนเจริญเติบโตเป็นพลเมืองดีของชาติ รู้จักบำเพ็ญตน

ให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคม มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ โดยคณะกรรมการสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ได้มอบให้กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงศึกษาธิการเป็นเจ้าของเรื่อง

● องค์ประธาน - ประธานกรรมการ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นองค์ประธานที่ปรึกษามูลนิธิฯ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเป็นองค์ประธานก่อตั้งและองค์ประธานกิตติมศักดิ์มูลนิธิฯ หม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร เป็นประธานกรรมการดำเนินงานคนแรก ศ.ดร.ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์ เป็นประธานกรรมการอำนวยการคนแรก พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสุทธสิริโสภา และพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวิมลฉัตร ทรงดำรงตำแหน่ง ๒ ตำแหน่ง คือเป็นอดีตองค์ประธานกรรมการอำนวยการ และอดีตองค์ประธานกรรมการดำเนินงานด้วย ปัจจุบันพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ ทรงเป็นองค์ประธานกรรมการอำนวยการมูลนิธิฯ และนายสมพร เทพสิทธา เป็นประธานกรรมการดำเนินงาน

● การดำเนินงานของมูลนิธิในปัจจุบัน

มูลนิธิให้ความสำคัญในการพัฒนาเยาวชนของชาติ ให้สมบูรณ์พร้อมทุกด้าน โดยเฉพาะด้านจิตใจ ศาสนา ศิลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ต้องการให้เยาวชนรู้สึกอบอุ่นไม่อ้างว้างทอดลอยหรือหมดหวัง จึงจัดให้เยาวชนได้มีท่านเจ้าของกองทุนเป็นรายบุคคล โดยมูลนิธิเป็นผู้ประสานสัมพันธ์ระหว่างท่านเจ้าของกองทุนกับเยาวชนผู้รับทุน คือมูลนิธิจัดส่งข้อมูลให้ท่านเจ้าของกองทุนได้ทราบถึงประวัติพื้นฐานความเป็นอยู่ของเยาวชน ตลอดจนผลการพิจารณาของคณะกรรมการแต่ละระดับ ในการคัดเลือกเยาวชนเข้ารับทุน และรายงานผลการเรียน รวมทั้งการพัฒนาทุกด้านของเยาวชนให้ทราบในแต่ละปีการศึกษา สำหรับเยาวชนก็จะได้ทราบนามของท่านเจ้าของกองทุน และได้รับการการอบรมให้รู้คุณค่าในความเมตตาของท่านเจ้าของกองทุน รู้จักแสดงกตเวทิตาคุณต่อผู้มีพระคุณ ด้วยการตั้งใจเรียน ประพฤติตนเป็นคนดี และติดต่อกับผู้อุปการคุณทางจดหมายหรือส่งบัตรกราบอำนวยการพรให้ในโอกาสต่างๆ เป็นต้น

นอกจากนี้ภริยาผู้ว่าราชการจังหวัด ในฐานะประธานคณะกรรมการ
อุปการะเยาวชนประจำจังหวัดของมูลนิธิฯ ยังได้ออกไปเยี่ยมเยียนติดตามดูแล
ทุกข์สุขของเยาวชนด้วยจิตใจที่เปี่ยมด้วยเมตตาธรรม ช่วยแก้ไขปัญหาต่างๆ
ของเยาวชนและครอบครัวผู้รับทุนมูลนิธิฯอย่างใกล้ชิดด้วย เยาวชนเหล่านี้เป็น
ผู้ด้อยโอกาสและขาดแคลน เป็นผลให้เยาวชนรู้สึกอบอุ่น ไม่โดดเดี่ยว เป็นการ
ส่งเสริมสถาบันครอบครัวให้เข้มแข็ง และเป็นการสกัดกั้นต้นเหตุแห่งปัญหา
ยาเสพติด ในกลุ่มเยาวชนผู้ด้อยประสบการณ์ชีวิตได้อย่างดีที่สุด ทั้งนี้เพื่อฝึก
กำลังร่วมใจกันพัฒนาเยาวชนที่มีความประพฤติดี และยากไร้ในแต่ละจังหวัดให้มี
คุณธรรมนำความรู้ มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
ซึ่งคุณธรรมล้ำค่าดังกล่าว คู่ควรแก่การที่จะได้มีการปลูกฝังไว้ในสายเลือดของ
เยาวชนไทยทุกคนสืบไป เพื่อน้อมเกล้าฯถวายเป็นพระราชกุศลแด่ สมเด็จพระ-
พุทธมหาราชเจ้าทุกพระองค์

มูลนิธิฯมุ่งมั่นพัฒนาเยาวชน โดยการให้ทุนการศึกษาอบรมคุณธรรมอย่าง
ต่อเนื่อง แก่เยาวชนผู้ด้อยโอกาสทุกอำเภอ ทุกสังกัด ทุกระดับการศึกษาทั่วประเทศ
ปีละประมาณ ๒,๓๐๐ ทุน เป็นเงินปีละประมาณ ๗ ล้านบาท ปัจจุบันมูลนิธิฯ
ได้ให้ทุนการศึกษาอบรมแก่เยาวชนไปแล้วรวมทั้งสิ้นเกือบ ๒๕,๐๐๐ ทุน เป็นเงิน
ทุนทั้งสิ้นกว่า ๑๖๐ ล้านบาท

นอกจากนี้ในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเจริญพระชนม-
พรรษา ๘๐ พรรษา มูลนิธิฯ ได้จัดโครงการสมทบกองทุนสะสมถาวร **“น้อมเกล้าฯ
ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว”** เพื่อนำเฉพาะดอกผลมอบเป็นทุนการศึกษา
แก่เยาวชนผู้ยากไร้ ที่ได้ทูลเกล้าฯถวายฎีกาขอพระราชทานทุนการศึกษาตั้งแต่
ปีการศึกษา ๒๕๓๙ เป็นต้นมา

ในอดีตที่ผ่านมามูลนิธิฯ ได้จัดกิจกรรมพิเศษในมหามงคลโอกาสสำคัญๆ
เพื่อเฉลิมพระเกียรติเผยแพร่พระเกียรติคุณ และถวายเป็นพระราชกุศลแด่
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถ และพระ-
บรมวงศานุวงศ์ ตลอดจนมา และเกิดรายได้จากการรับเงินบริจาครวมทั้งสิ้น
ประมาณ ๑๓๖ ล้านบาท จากการจัดงานหลายโอกาส อย่างเช่น

๑. จัดงานมหากุศลครั้งประวัติศาสตร์ในมณฑลโรกาสอันหาได้ยาก ๒ ครั้ง โดยจัดพร้อมกันทุกจังหวัด ด้วยความร่วมมือสนับสนุนจากกระทรวงมหาดไทย กรุงเทพมหานคร สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กรมการศาสนา และจังหวัดทุกจังหวัด ในกรุงเทพฯได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ใช้พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง เป็นสถานที่จัดงาน และจังหวัดต่างๆ จัด ณ สถานที่ที่จังหวัดเห็นเหมาะสม

๑.๑ จัดเทศน์มหาชาติมหากุศลเฉลิมพระเกียรติถวายพระราชกุศล แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในวโรกาสที่ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยได้รับพระมหากรุณาธิคุณ พระกรุณาธิคุณจากพระบรมวงศานุวงศ์ ๕ พระองค์ เสด็จเป็นองค์ประธานทุกวัน และฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรี และรัฐบุรุษประธานจัดงานฯ ได้นำคณะกรรมการฯ เข้าเฝ้าทูลเกล้าฯถวายเงินที่ได้จากการรวมพลังศรัทธาจากประชาชนทั้งประเทศ จำนวนกว่า ๓๙ ล้านบาท เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน และจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึก พร้อมเนื้อความโดยย่อและภาพจิตรกรรมฝาผนังจำนวน ๔ แผ่นเล่ม

๑.๒ จัดสวดพระปริตรมหากุศลเฉลิมพระเกียรติถวายพระราชกุศล แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ โดยจัดงานวันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้รับพระกรุณาธิคุณจากพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ องค์ประธานมูลนิธิฯ ทรงเป็นประธานจัดงาน และทรง

เป็นประธานในพิธีฯ และองค์ประธาน
ได้ทรงนำเงินที่มีผู้บริจาคจากทุกจังหวัด
จำนวน ๔.๗ ล้านบาท ทูลเกล้าฯถวาย
เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราช
อัธยาศัย และจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึกพร้อม
บทสวดพระปริตร จำนวน ๒ แสนเล่ม

๒. จัดพิมพ์หนังสือ “พระมหากษัตริย์
ยอดกตัญญู” กว่า ๖ แสนเล่ม ในโอกาส
ที่ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พ.ศ.
๒๕๔๙ เพื่อให้ประชาชนทั่วประเทศ ได้ทราบ
ถึงพระราชจริยวัตรส่วนพระองค์อันงดงาม
ทรงคุณค่าล้ำเลิศประเสริฐยิ่งที่ทรงมีต่อ
สมเด็จพระบรมราชชนนี ในฐานะพระมหา
กษัตริย์ยอดกตัญญู นอกเหนือจากที่ทรงมี
พระมหากรุณาธิคุณปกเกล้าปกกระหม่อม
ชาวไทย และเพื่อบันดาลดลให้เยาวชนเกิด
จิตสำนึกในหน้าที่ของลูกที่ดีที่มีต่อแม่ตลอดจน
ได้แสดงความกตัญญูกตเวทิต่อบุพการีอันจะนำมา
ซึ่งประโยชน์สุขที่แท้และยั่งยืนมาสู่ตนเองและครอบครัว อันเป็นพื้นฐานเบื้องต้น
ของการพัฒนาประเทศชาติสืบไป

๓. จัดทำโครงการสมทบกองทุนเผยแผ่พระไตรปิฎกสากลในสมเด็จพระ
กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ในฐานะที่ทรงเป็นประธานกิตติมศักดิ์ การ
พระราชทานและประดิษฐาน เพื่อตามรอยพระไตรปิฎกอักษรสยามที่รัชกาล
ที่ ๕ พระราชทานแก่สถาบันต่างๆทั่วโลกเมื่อศตวรรษที่แล้ว ในวโรกาสที่พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา และสมเด็จพระเจ้า
พี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเจริญ

พระชนมายุ ๘๔ พรรษา ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐
มูลนิธิร่วมกับกองทุนสนทนาธรรม์
นำสุข ท่านผู้หญิงม.ล.มณีรัตน์
บุญนาค ในพระสังฆราชูปถัมภ์ สมเด็จพระ
สังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ซึ่ง
เป็นผู้จัดพิมพ์พระไตรปิฎกสากล อักษรโรมัน
ชุดสมบูรณ์ชุดแรกของโลก ๔๐ เล่ม

๔. จัดบรรพชาเยาวชนผู้รับทุนมูลนิธิ จากจังหวัดต่างๆทั่วประเทศ
๑๕ วัน เพื่อศึกษาธรรมะ ถวายเป็นพระราชกุศลในวโรกาสที่ สมเด็จพระนางเจ้า
สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ องค์พระบรมราชินีนาถ ทรงเจริญพระชนมพรรษา
๖ รอบ ในปีพ.ศ. ๒๕๔๗ และทรงเจริญพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ในปีพ.ศ. ๒๕๕๕
ณ วัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร จังหวัดนครปฐม

๕. จัดสวดพระปริตรมหากุศล
เฉลิมพระเกียรติถวายพระราชกุศลแด่
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินี
นาถ องค์พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาส
ที่ทรงเจริญพระชนมายุ ๘๐ พรรษา ในปี
พ.ศ. ๒๕๕๕ ณ พระอุโบสถวัดพระศรี
รัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง
ในวันศุกร์ที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๕
และจัดพิมพ์หนังสือธรรมราชินีศรีสยามเป็น
ที่ระลึกพร้อมบทสวดพระปริตร และภาพ
จิตรกรรมฝาผนังวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ประกอบในรูปเล่ม จำนวน
๕,๐๐๐ เล่ม

๖. จัดงานร่วมใจทอดผ้าป่ามหากุศลถวาย ๑๐๐ ปี สมเด็จพระเจ้า พ.ศ. ๒๕๔๓ ณ วัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร จังหวัดนครปฐม เนื่องในโอกาสที่องค์การสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ได้เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ให้ทรงเป็นบุคคลสำคัญของโลก

๗. จัดสวดมหาสังติงหลวง (อุป-
ปาตะสันติ) ในวโรกาสที่สมเด็จพระบรม
โอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงเจริญ
พระชนมายุ ๖๐ พรรษา ในปีพ.ศ. ๒๕๕๕
ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม
ในพระบรมมหาราชวัง ในวันจันทร์ที่ ๓๐
กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ และจัดพิมพ์หนังสือ
ที่ระลึกพร้อมบทสวดสังติงหลวง จำนวน ๓,๖๐๐ เล่ม

๘. จัดสร้างอาคารเรียนสำหรับสามเณร เพื่อเฉลิมพระเกียรติ ๔ รอบ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี องค์ประธานที่ปรึกษามูลนิธิ
ด้วยความอุปถัมภ์ของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ณ วัดประสิทธิ์ธรรมสาร
อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น และจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึก ๑,๐๐๐ เล่ม

๙. จัดสร้าง “อาคารปฏิบัติธรรมเฉลิมพระเกียรติ ๗ รอบ ๘๔ พรรษา
ปีพ.ศ. ๒๕๕๐ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวง
นราธิวาสราชนครินทร์” ณ วัด
เทพประทาน อำเภอสอยดาว
จังหวัดจันทบุรีในวโรกาสที่สมเด็จพระ
เจ้าฟ้ากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเจริญพระชนมายุ
๘๔ พรรษา ด้วยความสนับสนุน
ของกระทรวงมหาดไทย และจัด
พิมพ์หนังสือที่ระลึก ๑,๐๐๐ เล่ม

๑๐. จัดให้เยาวชนผู้รับทุนทั่วประเทศ เข้าศึกษาและปฏิบัติธรรมอย่างสม่ำเสมอ ครั้งละ ๗ - ๘ วัน ถวายเป็นพระราชกุศลแด่ทุกพระองค์ ณ วัดเทพประทาน อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี

๑๑. นำเยาวชนผู้รับทุนทั่วประเทศทัศนศึกษาในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลเป็นประจำ ด้วยความสนับสนุนของมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ เพื่อให้เยาวชนได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มพูนประสบการณ์ด้านศิลปวัฒนธรรมไทย เป็นการเสริมสร้างจิตสำนึกให้เยาวชนผู้เป็นกำลังสำคัญของชาติให้เกิดความภาคภูมิใจ ความรัก ความผูกพัน และความหวงแหนในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และวัฒนธรรมไทยมากยิ่งขึ้น เพื่อช่วยกันอนุรักษ์มรดกอันล้ำค่าของชาติไทยให้ยั่งยืนอยู่คู่แผ่นดินไทยตราบนิรันดร์กาล

๑๒. จัดกิจกรรมถวายพระกุศลแด่พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดมาตุ องค์ประธานมูลนิธิฯ ดังนี้

๑๒.๑ จัดสวดพระปริตรถวายพระกุศล
เมื่อปี ๒๕๕๓ ณ วัดชนะสงครามราชวรมหาวิหาร และ
จัดพิมพ์หนังสือที่ระลึก พร้อมบทสวดพระปริตร จำนวน
๒,๐๐๐ เล่ม

๑๒.๒ จัดไถ่ชีวิตโค-กระบือ ถวาย
เป็นพระกุศล เนื่องในงานมงคลขวัญวันประสูติ ๕๕ พรรษา
เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ณ มณฑลพิธีหน้าศาลา
กลางจังหวัด (หลังเดิม) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และ
จัดพิมพ์หนังสือที่ระลึก พร้อมธรรมเนียมพิธี จำนวน
๑,๕๐๐ เล่ม

สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

มูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน ในพระบรมราชินูปถัมภ์

คำสั่งที่ ๑/๒๕๕๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการมูลนิธิฯ ชุดปัจจุบัน

* * * * *

อาศัยอำนาจตามข้อบังคับของมูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน ในพระบรมราชินูปถัมภ์ หมวดที่ ๕ ข้อ ๑๓ และโดยมติที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ และการประชุมคณะกรรมการอำนวยการมูลนิธิฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ให้ขอประธานกรรพูลเชิญ **พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ** ทรงเป็นประธานคณะกรรมการอำนวยการมูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน ในพระบรมราชินูปถัมภ์ อีกวาระหนึ่งและให้แต่งตั้งกรรมการอำนวยการมูลนิธิฯ ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ แทนคนเดิมที่ครบวาระและแต่งตั้งเพิ่มเติมตามตำแหน่งที่ว่าง โดยคณะกรรมการชุดปัจจุบัน มีรายนามดังต่อไปนี้

รองประธานและเลขาธิการ

ประธานสภาผู้พิทักษ์สังคมแห่งชาติ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ประเภทถาวร

รองประธาน

คุณหญิงสุชาดา ภิระวัฒน์

ประเภทผู้ทรงคุณวุฒิ

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ประเภทหน่วยงานรัฐบาล และรัฐวิสาหกิจ

นายกสมาคมแม่บ้านมหาดไทย

ประเภทองค์กรเอกชน

กรรมการและเหรียญกษาปณ์

นางกมลลา

ลิ้มทอง

ประเภทผู้ทรงคุณวุฒิ

กรรมการ

ประเภทถาวร

ประธานสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

ประธานสภาสตรีแห่งชาติ ในพระบรมราชินูปถัมภ์

เลขาธิการสภาผู้ปกครองและครูแห่งประเทศไทย

เลขาธิการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ

เลขาธิการคุรุสภา

นายกสมาคมสันนิบาตมูลนิธิแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

นายกพุทธสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการลูกเสือชาวบ้าน ในพระบรมราชานุเคราะห์

ประธานชมรมลูกเสือชาวบ้านกรุงเทพมหานคร

ต่อหน้า ๒

- ๒ -

ประเภทหน่วยงานรัฐบาล และรัฐวิสาหกิจ

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ปลัดกระทรวงการคลัง

ปลัดกรุงเทพมหานคร

ผู้อำนวยการสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

ผู้จัดการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

ปลัดกระทรวงกลาโหม

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์

ประเภทองค์การเอกชน

นายกสมาคมแม่บ้านทหารบก

นายกสมาคมแม่บ้านทหารอากาศ

นายกสมาคมสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย

นายกสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย

ประธานมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

ประธานมูลนิธิซีเมนต์ไทย (SCG)

ประธานชมรมความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR Club)

นายกสมาคมภริยาทหารเรือ

นายกสมาคมแม่บ้านตำรวจ

ประเภทผู้ทรงคุณวุฒิ

ศ.กิตติคุณ คุณดวงเดือน

นางอารยา

นางอุบล

ภราดา ดร.ปัญญา

พิศาลบุตร

อรุณานนท์ชัย

วิชัยดิษฐ

แสงศิริฤ

คุณหญิงแสงเดือน

นางเจ็ดโหม

ผศ.ดร.พรทิพย์

ณ นคร

จันทร์หาทิพย์

พุกผาสุข

ผู้ช่วยเลขาธิการ

นางสาวอุไรวรรณ รังคะอุไร

นางสาวกรรณภรณ์ วงศ์ปิยะกุล

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่

๑๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๕

ใน-๒๓๓๓

(พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ)

ประธานกรรมการอำนวยการ

มูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน

ในพระบรมราชินูปถัมภ์

มูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน ในพระบรมราชินูปถัมภ์
คำสั่งที่ ๒ /๒๕๕๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานมูลนิธิฯ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๗

* * * * *

อาศัยอำนาจตามข้อบังคับของ มูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน ในพระบรมราชินูปถัมภ์ หมวดที่ ๗ ข้อ ๒๕ และโดยมติที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ และการประชุมคณะกรรมการอำนวยการมูลนิธิฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ ในวันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ให้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานมูลนิธิฯ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๗ โดยมีรายนาม ดังนี้

ประธาน	นายสมพร	เทพสิทธิ	
รองประธาน	คุณหญิงสุชาดา	ศิริวัฒน์	คุณหญิงแสงเดือน ณ นคร
	ม.ร.ว.พร้อมฉัตร	สวัสดิวัฒน์	
เหรัญญิก	นางกมล	ลิ้มทอง	
กรรมการ	ผู้แทน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ		
	ผู้แทน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน		
	ผู้แทน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา		
	ผู้แทน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา		
	ผู้แทน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย		
	ผู้แทน กรุงเทพมหานคร	ผู้แทน กรมประชาสัมพันธ์	
	ผู้แทน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	ผู้แทน กรมการพัฒนาชุมชน	
	ผู้แทน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	ผู้แทน สมาคมแม่บ้านมหาดไทย	
	ผู้แทน สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์		

กรรมการ	นางเจตน์โฉม	จันทร์ทิพย์	นางทิพวิภา	สุวรรณรัฐ
	นางทัศน	เมธีวิบูลย์	นายนคร	ศิลปอาชา
	ภราดา ดร.บัญชา	แสงทิพย์	ภราดา ดร.ประทีป	ม.โกมลมาศ
	นางปฎิมา	โกษะโยธิน	ดร.ปราศรัย	ประวิติรุ่งเรือง
	ผศ.ดร.พรทิพย์	พุกผาสุข	ดร.พรชัย	มงคลวนิช
	นายยรรยง	คูโรวาท	นางวิไลพร	สวัสดิ์พาณิชย์
	นางวิไล	ตั้งสิน วิทญานกรณ	นางสาววิตรี	บริพัตร ณ อยุธยา
	นางอุบล	วิชัยดิษฐ์	นางอารยา	อรุณานนท์ชัย
เลขานุการ	นางสาวอุไรวรรณ	รังคะอุไร		
ผู้ช่วยเลขานุการ	นางสาวกรรณกรณ	วงศ์ปิยะกุล		

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป
สั่ง ณ วันที่
๑๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๕

ใน-โมนิค

(พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชทินนิตมาตุ)
ประธานกรรมการอำนวยการ
มูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน ในพระบรมราชินูปถัมภ์

มูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน ในพระบรมราชินูปถัมภ์

คำสั่งที่ ๓ / ๒๕๕๕

เรื่อง แต่งตั้งประธานคณะกรรมการฝ่าย - ประธานคณะกรรมการโครงการ -
ประธานคณะกรรมการระดับจังหวัดของมูลนิธิฯ

พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗

* * * * *

อาศัยอำนาจตามข้อบังคับของ มูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน ในพระบรมราชินูปถัมภ์ หมวดที่ ๗
ข้อ ๒๕ และโดยมติที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ และการประชุมคณะกรรมการอำนวยการมูลนิธิฯ
ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ ในวันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ให้แต่งตั้งประธานคณะกรรมการฝ่าย - ประธาน
คณะกรรมการโครงการ - ประธานคณะกรรมการระดับจังหวัดของมูลนิธิฯ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗
โดยมีรายนาม ดังนี้

ประธานฝ่าย

คุณหญิงสุชาดา	กิริวัฒน	ประธานคณะกรรมการฝ่ายทุนการศึกษาเยาวชนในระบบโรงเรียน
นายสมพร	เทพสิทธิ์	ประธานคณะกรรมการฝ่ายทุนการศึกษาเยาวชนนอกระบบโรงเรียน และประธานคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการเจ้าหน้าที่
คุณหญิงแสงเดือน	ณ นคร	ประธานคณะกรรมการฝ่ายบรรณรณรงค์หาเงิน
อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์		ประธานคณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์
นายกสมาคมแม่บ้านมหาดไทย		ประธานคณะกรรมการอุปการะเยาวชนส่วนภูมิภาค
ภริยาผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร		ประธานคณะกรรมการอุปการะเยาวชนประจำกรุงเทพมหานคร

ประธานโครงการ

ภราดา ดร. บัญชา	แสงหิรัญ	ประธานคณะกรรมการโครงการส่งเสริมศิลปและวัฒนธรรมไทย
คุณหญิงสุชาดา	กิริวัฒน	ประธานคณะกรรมการโครงการสมทบกองทุนสะสมถาวร “ น้อมเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ”

ประธานคณะกรรมการระดับจังหวัด

ผู้ว่าราชการจังหวัด	ประธานคณะกรรมการทุนการศึกษาของมูลนิธิฯ ประจำจังหวัด
ภริยาผู้ว่าราชการจังหวัด	ประธานคณะกรรมการอุปการะเยาวชนประจำจังหวัดของมูลนิธิฯ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป
สั่ง ณ วันที่
๑๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๕

(พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ)

ประธานกรรมการอำนวยการ
มูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน
ในพระบรมราชินูปถัมภ์

รายนามผู้ร่วมทำบุญ

การฉัตรทอดพระปริตรมหากุศลเจติมพระเกียรติถวายพระราชกุศลแด่
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕

ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง

วันศุกร์ที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

ตั้งแต่ ๓ ทุ่มถึง ๖ ทุ่ม

ผู้ร่วมทำบุญมากกว่า ๓ หมื่นบาท

• บริษัท ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	๒๐๐,๐๐๐	บาท
• ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)	๑๐๐,๐๐๐	บาท
• บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน)	๑๐๐,๐๐๐	บาท
• ดร.ประศาสน์ - คุณเจตน์ โฉม จันทราทิพย์	๑๐๐,๐๐๐	บาท
• คุณวิชัย - คุณวิไล วิทยฐานกรณ์	๖๐,๐๐๐	บาท
• ดร.วิสุทธิ - คุณเบญจวรรณ วิทยฐานกรณ์	๖๐,๐๐๐	บาท
• ขบวนการ ยุทธธร วิชัยดิษฐ์	๕๐,๐๐๐	บาท
รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย		
• บริษัท ตรียพิพาศ จำกัด	๕๐,๐๐๐	บาท
• บริษัท น้ำตาลราชบุรี จำกัด	๕๐,๐๐๐	บาท
• คุณอารยา อรุณานนท์ชัย	๕๐,๐๐๐	บาท
• คุณกมล ลิมทอง	๕๐,๐๐๐	บาท

ผู้ร่วมทำบุญ ๓ หมื่นบาท

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- ข้าราชการและลูกจ้างสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
- มูลนิธิทานผู้หญิงดุษฎีมาลา
- บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)
- บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

- บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)
- บริษัท ปูนซีเมนต์นครหลวง จำกัด (มหาชน)
- บริษัท ทีโอเอ เพ้นท์ (ประเทศไทย) จำกัด
- บริษัท ราชบุรี จำกัด
- ห้างหุ้นส่วนจำกัดศรีพรกิจวัฒนา
- คุณสมศักดิ์ สุวรรณสุจริต ผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์
- คุณสมบัติ ตรีวัฒน์สุวรรณ ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น
- คุณณิรัตน์ ศรีสารคาม ประธานแม่บ้านมหาดไทยจังหวัดนครนายก
- คุณนฤมล ช่วงรังษี ประธานแม่บ้านมหาดไทยจังหวัดอุดรธานี
- คุณหญิงนงนุช อุณากุล
- คุณหญิงสองแสง เมฆสวรรค์
- คุณวิไลพร สวัสดิ์พาณิชย์
- คุณเสกข์สร อีระวานิชย์
- ดร.ปราศรัย ประวัติรุ่งเรือง
- นายหมวดเอกธารณา คชเสนี
- พลตำรวจตรี นรวัฒน์ - คุณลดาวรรณ เจริญรัชต์ภาคย์
- คุณวรรณุช วิทยฐานกรณ์
- คุณอรัญญา วิทยฐานกรณ์
- คุณรัตนา จันทร์พิทักษ์ และ คุณสรารัตน์ วิทยฐานกรณ์
- คุณสุดาร์ตน์ วิทยฐานกรณ์
- คุณยุพาพัชร สิริวรรณศิลป์
- คุณอำไพ เกลี้ยงเกตุ
- คุณสุภาวดี เฮงเส็ง
- คุณวิลาวรรณ วัชรรัตน์
- คุณจรรยา ต้นศิริ
- คุณอภิชาติ กิจประสาน

ณ วันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

สำนึกในพระกรุณาธิคุณ

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

กราบนำสักการขอพระเดชพระคุณ

ท่านเจ้าประคุณ สมเด็จพระวันรัต ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศน์วิหาร

พระธรรมปริยัติเวที เจ้าคณะภาค ๑๕

เจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร

พระราชวิสุทธิญาณ วัดบวรนิเวศน์วิหาร กรุงเทพมหานคร

พระคันธसारิกวัง วัดท่ามะโอ จังหวัดลำปาง

พระเถระที่ร่วมสวดพระปริตรถวายพระราชกุศล

ขอพระคุณ

- ขพพช. พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี
- สำนักราชเลขาธิการ
- กรุงเทพมหานคร
- กองทัพบก
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
- คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
- วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามบริหารธุรกิจ
- โรงแรมแม่น้ำ รามาดาพลาซ่า
- สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย
- หนังสือพิมพ์ - นิตยสาร ทุกฉบับ
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ พุกผาสุข
- คุณหญิงรังสิมา หวังหลี่
- นางสาวสุวภัทร บุณนาค
- นายพนม พรกุล
- ผู้มีจิตศรัทธาบริจาคเงินและผู้ช่วยเหลือสนับสนุนการจัดงานทุกท่าน
- สำนักพระราชวัง
- กรมประชาสัมพันธ์
- กองทัพเรือ
- ศูนย์ปฏิบัติการลูกเสือชาวบ้าน
- มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
- มหาวิทยาลัยสยาม
- โรงเรียนราชประชาสมาสัย
- โรงแรมแกรนด์เมอร์เคียวฟอรั่ม กรุงเทพมหานคร
- สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง ๑๑
- สถานีโทรทัศน์ - สถานีวิทยุกระจายเสียงทุกแห่ง
- บริษัท โบว์เบเกอร์เฮาส์ จำกัด
- ศาสตราจารย์ ปัญญา เพ็ชรชู
- รองศาสตราจารย์พรทวี พิงศ์มี
- นายอัครจุณ อนุตระกูล
- นายสุรเชน จันทร์คุณ

บันทึกท้ายเล่ม

เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ วันอาทิตย์ที่ ๑๒ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕ มูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ได้รับพระบรมราชานุญาตให้ใช้พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง เพื่อจัดสวดพระปริตรมหากุศลเฉลิมพระเกียรติถวายพระราชกุศลแด่พระองค์ท่านผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ

นับเป็นพระกรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นที่พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ องค์ประธานมูลนิธิฯ ทรงพระกรุณาเสด็จไปทรงเป็นประธานในพิธีสวดพระปริตรมหากุศลเฉลิมพระเกียรติฯ ในวันศุกร์ที่ ๓๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕ โดยกรมประชาสัมพันธ์ดำเนินการถ่ายทอดสดทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง ๑๑ และทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เพื่อให้ประชาชนทั้งประเทศได้มีส่วนร่วมในงานมหามงคลนี้พร้อมกันด้วย

ก่อนพิธีสวดพระปริตรมหากุศลเฉลิมพระเกียรติฯ มูลนิธิฯ ได้จัดให้มีพิธีบวงสรวงพระสยามเทวาธิราช และสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชเจ้า ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม โดย ฯพณฯ พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี เป็นประธาน

ในมหามงคลวโรกาสนี้ มูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชนฯ ได้จัดพิมพ์หนังสือที่ระลึก “**ธรรมราชินีศรีสยาม**” เพื่อขอพระราชทานนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ รวมทั้งมอบเป็นธรรมบรรณาการ เพื่อเป็นเครื่องบูชาคุณพระรัตนตรัย เป็นเครื่องเชิดชูเฉลิมพระเกียรติ เพื่อทดแทนพระคุณของแผ่นดิน และอุทิศถวายเป็นพระราชกุศลแด่ สมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชเจ้า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ ผู้ทรงเป็นสถาบัน

หลักของประเทศชาติ เพื่อความสงบสุขอันยิ่งใหญ่แก่ชาติ บ้านเมือง หมู่คณะ เพื่อ
ความเป็นสิริสวัสดิ์พัฒนามงคลแก่ตนเอง แก่ชาวไทย และชาวโลกทั้งมวลตราบกาล
นิรันดร์

หนังสือที่ระลึกเล่มนี้ มูลนิธิได้อัญเชิญพระราชประวัติ พระฉายาลักษณ์ และ
พระสาทิสลักษณ์สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทั้งได้รับพระเมตตาจาก
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ประธานพระ-
วรธรรมคต และได้รับพระกรุณาธิคุณพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี
พระวรราชาทินัดดามาตุ ประธานพระปรารภ เพื่อเชิญไว้ในหนังสือด้วย พร้อมทั้ง
ได้จัดพิมพ์บทสวดมนต์พระปริตรธรรม ๑๒ ตำนาน และมีภาพประกอบจากจิตรกรรม
ฝาผนังในพระวิหารปัญจวัคคีย์ วัดพระปฐมเจดีย์ ราชวรมหาวิหาร เนื่องจากเป็นวัดที่
สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงผูกพันดังได้กล่าวไว้ตอนต้น และ
ท่านเจ้าอาวาสให้ความเมตตาอุปถัมภ์มูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชนฯ อย่าง
มากนานับการต่อเนื่องตลอดมาตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๔๗ จนถึงปัจจุบัน อาทิรับเป็นเจ้าของภาพ
อุปถัมภ์จัดบรรพชาเยาวชนผู้รับทุนมูลนิธิฯ จากจังหวัดทั่วประเทศ ปีละประมาณ ๑๐๐
คน เพื่อมาศึกษาและปฏิบัติธรรมถวายเป็นพระราชกุศลแด่สมเด็จพระนางเจ้าฯ
พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสมหามงคลทรงเจริญพระชนมพรรษา ๗๒ พรรษา และ
๘๐ พรรษา รวมทั้งตั้งกองทุนถวายนำดอกผลให้เป็นทุนการศึกษาสามเณรทั่วประเทศ
ตลอดไป

การจัดงานครั้งนี้มูลนิธิฯ ได้รับความร่วมมือสนับสนุนอย่างดียิ่งจากหน่วยงาน
ทั้งภาครัฐ เอกชน สื่อมวลชนต่างๆ และผู้มีจิตศรัทธาจำนวนมาก อาทิเช่น สำนัก
ราชเลขาธิการ สำนักพระราชวัง กระทรวงมหาดไทย กรุงเทพมหานคร กรมประชา-
สัมพันธ์ ฯลฯ จึงขออนุโมทนาในกุศลกรรมด้วยความขอบพระคุณทุกท่าน นมัสการ
ขอบพระคุณพระคันธसारิกวงศ์ แห่งวัดท่ามะโอ จังหวัดลำปาง ที่อนุญาตให้ใช้
ต้นฉบับบทสวดพระปริตรฉบับภาษาบาลี พร้อมคำแปลภาษาไทย มาเผยแพร่ในงาน
มหามงคลนี้อีกครั้งหนึ่ง ขอขอบคุณ ศาสตราจารย์ ปญญา เพ็ชรชู แห่งวิทยาลัย
เพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ที่มอบภาพเขียนพระสาทิส-
ลักษณ์อันงดงามยิ่งให้มูลนิธิฯ สำหรับเชิญไว้ในหน้าปกหนังสือเล่มนี้ และขอขอบคุณ
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ ที่มอบภาพพระฉายาลักษณ์ ที่ ดร.ไสว สุทธิพิทักษ์

ได้รับพระราชทาน ตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๓๕ มาเผยแพร่อีกครั้งหนึ่ง รวมทั้งได้กรุณา
ออกแบบและจัดรูปเล่มหนังสือเล่มนี้ด้วย

ในการนี้มูลนิธิฯ จัดให้เยาวชนผู้รับทุนมูลนิธิฯ ที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร ได้มี
โอกาสร่วมงานมหามงคลนี้ เพื่อถวายพระราชกุศลแด่องค์พระบรมราชินีนาถ
พร้อมกันด้วย และได้รับความร่วมมือจาก กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย มหาวิทยาลัย
สยาม วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามบริหารธุรกิจ จัดนักเรียนนักศึกษาในสังกัดมาร่วม
ถวายพระราชกุศลด้วยเช่นกัน

มูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน ในพระบรมราชินูปถัมภ์

สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕

คณะผู้จัดทำหนังสือ

ที่ปรึกษา	นายสมพร เทพสิทธา นางอุบล วิชัยดิษฐ นางอารยา อรุณานนท์ชัย
ประธาน รองประธาน	นางเจิดโฉม จันทราทิพย์ ม.ร.ว.อรฉัตร ชองทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิศศรี กมลเวชช นางวิไล ตั้งสินวิทยฐานกรณ์
กรรมการ	นายณัฐพงษ์ จันทราทิพย์ นางสาววิมลรัตน์ ทองปลาด นางสาวจิราวรรณ เจริญสุข
กรรมการและเลขานุการ	นางสาวกรรณภรณ์ วงศ์ปิยะกุล
กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ	นางณัฐยา ชลาภิรมย์
ISBN:	978-616-91247-3-3 (ข้อมูลทางบรรณานุกรม ของสำนักหอสมุดแห่งชาติ)
ชื่อหนังสือ	ธรรมราชาธิราชสยาม
ผู้จัดพิมพ์	มูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน ในพระบรมราชินูปถัมภ์
ออกแบบและจัดทำรูปเล่ม	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
จำนวนพิมพ์	๕,๐๐๐ เล่ม
ปีที่พิมพ์	สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๕
จัดพิมพ์โดย	บริษัท สุพีเรียลพรินต์ติ้งเฮาส์ จำกัด โทร. ๐-๒๙๕๔-๐๕๗๖-๘

พระราชดำรัส

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

เนื่องในโอกาสเสด็จเปิดงานโครงการวันแม่ ของสมาคมครูคาทอลิกแห่งประเทศไทย
ณ หอประชุมโรงเรียนเซนต์คาเบรียล วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๑๕

“ศาสนาทุกศาสนามุ่งสอนให้คนประพฤติดี ให้ตั้งอยู่ในสุจริตธรรม
ศาสนาเป็นที่พึ่งตลอดไปของมนุษย์ทั้งในยามสุขและในยามทุกข์
ช่วยเตือนสติเราไม่ให้ประมาท หลงระเหิงในยามยินดีมีความสุข
ช่วยเราไม่ให้หมดสติ รู้สึกเคืองคว้างในยามมีความทุกข์
เพราะศาสนาเป็นหลักที่พึ่งที่ยึดถือพักพิงทางใจของเราทุกคน
ถึงแม้จะต่างศาสนากันก็ยังช่วยประคับประคองให้มนุษย์อยู่ร่วมกัน
ได้ด้วยความสะดวกสบาย ซึ่งจะเห็นได้ว่า ในประเทศไทยเรา มีทุกคณะ ทุกฝ่าย
ยึดมั่นในศาสนาอย่างแท้จริง สังคมส่วนใหญ่คือประเทศ
จึงมีความสุขสืบเนื่องกันมาช้านาน”

มูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน ในพระบรมราชินูปถัมภ์

ตึกมหิตลล ชัน ๔ ถนนราชวิถี เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๒๕๔-๗๓๕๐-๔ โทรสาร ต่อ ๑๐๐, ๑๐๕

www.ruamchit-normk Lao.org, E-mail: ruamchit_normk Lao@hotmail.com

Facebook: มูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน